

Forensic CBT

การบำบัดความคิดและพฤติกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
และ สถาบันวิจัยและพัฒนา
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กระทรวงยุติธรรม

บทที่ ๑
บทนำ

บทที่ ๑

บทนำ

๓.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนา

สถานการณ์การกระทำผิดในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ปัจจุบันนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในแง่ปริมาณและลักษณะความรุนแรงในการกระทำ อีกทั้งพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดนั้นยังมีความซับซ้อนมากขึ้น จากการศึกษาวิจัยพบว่า เยาวชนกลุ่มดังกล่าวนอกจากจะมีปัญหาทางสุขภาพจิต เช่น ออทิสติก สมาธิสั้น ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึมเศร้า ปัญหาพยาธิสภาพทางสมอง เช่น ภาวะสมองตื้อยาเนื่องจากการใช้สารเสพติดที่ทวีจำนวนมากขึ้น แล้วยังพบปัญหาการถูกทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจ หรือทางเพศในวัยเด็ก มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Antisocial behavior) โดยบางรายพบว่ามีประวัติมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมตั้งแต่วัยเด็ก อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงความพร้อมของครอบครัว ยังพบว่า ครอบครัวมีปัญหาการทำหน้าที่ของครอบครัว ทั้งในมิติความบกพร่องด้านสัมพันธภาพ การสื่อสาร การตอบสนองทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนดังกล่าวในในวงการวิชาการทางจิตวิทยาคลินิก อาชญาวิทยา รวมถึงนิติจิตวิทยาถือว่าเป็นสภาพปัญหาที่มีความรุนแรงซับซ้อน มีความยากลำบากในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เนื่องจากเป็นสภาพที่ได้สั่งสมความรุนแรงของปัญหามาตั้งแต่วัยเด็ก และหากไม่ได้รับการบำบัด แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความเข้าใจสภาพปัญหาดังกล่าวอย่างถ่องแท้ก็จะมีแนวโน้มว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าวจะพัฒนาเป็นอาชญากรในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

Forensic Cognitive Behavioral Therapy (Forensic CBT) เป็นเทคนิคการบำบัดความคิดพฤติกรรมที่ใช้การผสมผสานระหว่างเทคนิคการปรับความคิดและการปรับพฤติกรรม ซึ่งเน้นที่ผู้รับการบำบัดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งในการบำบัดโดยวิธีนี้ ผู้บำบัดทำหน้าที่ทั้งประเมินมิติความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ ประเมินภาวะสุขภาพจิต และให้ความช่วยเหลือ บำบัดแก้ไขฟื้นฟู หรือส่งต่อในกรณีที่พบภาวะสุขภาพจิตร่วมกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเพื่อลดมิติความเสี่ยงที่พบเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำโดยมุ่งความสำคัญไปที่การลดมิติความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ ขณะที่ไม่ละเลยการให้ความช่วยเหลือภาวะสุขภาพจิตที่พบด้วย และการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูด้วย Forensic CBT เพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำนั้น มิติความคิดแบบผู้กระทำผิด (Criminal Thinking) ถือเป็นมิติที่สำคัญที่ผลักดันให้กระทำผิดซ้ำได้สูง ผู้บำบัดจึงมีหน้าที่ในการชี้แนะให้ผู้รับการบำบัดได้เข้าใจรูปแบบต่างๆของความคิดที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ผิดปกติ โดยการอธิบายโต้แย้งความคิดที่ผิดปกติดังเป็นระบบ ประกอบกับการให้ผู้รับการบำบัดฝึกทำกิจกรรมต่างๆ เป็นการบ้านเพื่อช่วยให้ผู้รับการบำบัด ประเมินและปรับเปลี่ยนความคิดที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ผิดปกติด้วยตนเอง ภายใต้การสร้างแรงจูงใจให้ผู้รับการบำบัดมีความต้องการในการเปลี่ยนแปลงตนเอง ด้วยกระบวนการสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (Motivation Interview)

ผู้ที่จะสามารถนำการบำบัดวิธีนี้ ไปใช้กับเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดผลลัพธ์อันพึงประสงค์ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับการบำบัดได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ขั้นตอน และเทคนิค ในการบำบัดอย่างถูกต้อง และได้รับการฝึกฝนจนเกิดทักษะในการบำบัด ซึ่งความสามารถด้านความรู้และความสามารถด้านทักษะในการบำบัดรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นได้ จำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรทางสุขภาพจิตที่มีการพัฒนาขึ้นอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน รวมทั้งต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้การบำบัดเหล่านั้นร่วมกับความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม

เนื่องจากเด็กและเยาวชนเหล่านี้ อาจมีลักษณะบุคลิกภาพต่อต้านสังคม ซึ่งมีลักษณะของปัญหาการควบคุม อารมณ์โกรธ การใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น การใช้ยาเสพติด และความก้าวร้าวด้านเพศ

ดังนั้น เพื่อให้ให้นักจิตวิทยาคลินิก/นักจิตวิทยา ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้มีเทคนิค วิธีการและทักษะที่จะสามารถนำหลักการปรับพฤติกรรมแบบ Forensic Cognitive Behavioral Therapy (Forensic CBT) ไปใช้ในเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด จึงจัดทำคู่มือการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรงโดยใช้เทคนิคการ บำบัดแบบ Forensic Cognitive Behavioral Therapy (Forensic CBT) เพื่อให้นักจิตวิทยาคลินิก/ นักจิตวิทยาของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไปใช้ในกระบวนการบำบัดเยียวยาเด็กและเยาวชน กระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะนำไปสู่ลักษณะพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ของเด็กและเยาวชนซึ่งจะมีความพร้อมในการกลับตนเป็นคนดีของสังคมต่อไป

๓.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักจิตวิทยาคลินิก/นักจิตวิทยา มีแนวทางการบำบัดเด็กหรือเยาวชนกระทำผิดที่เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรมที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรง ด้วยกระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้รับการบำบัด โดยใช้เทคนิค การบำบัดแบบ Forensic Cognitive Behavioral Therapy (Forensic CBT)

๒. เด็กหรือเยาวชนกระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรง ได้รับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูได้อย่างตรงกับสภาพปัญหาในเชิงลึก ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่เหมาะสม ได้

๓.๓ คำสำคัญ

๑. **Cognitive Behavioral Therapy** เป็นเทคนิคการบำบัดพฤติกรรมที่ใช้การผสมผสานระหว่าง เทคนิคการปรับความคิดและการปรับพฤติกรรม โดยผู้บำบัดทำหน้าที่ ชี้แนะให้ผู้รับการบำบัดได้เข้าใจ รูปแบบต่างๆ ของความคิดที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ผิดปกติ ด้วยการอภิปรายโต้แย้งความคิดที่ผิดปกติ อย่างเป็นระบบ ประกอบกับการให้ผู้รับการบำบัดฝึกทำกิจกรรมต่างๆ เป็นการบ้านเพื่อช่วยให้เด็กและ เยาวชนประเมิน ปรับเปลี่ยนความคิดที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ผิดปกติด้วยตนเอง

๒. **Forensic** หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับทางศาลหรือกระบวนการทางกฎหมาย

๓. **Forensic Cognitive Behavioral Therapy** คือ การบำบัดพฤติกรรมโดยใช้เทคนิคการปรับ ความคิดและการปรับพฤติกรรมในกระบวนการของคนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

๔. **๘ Risk Domains** หรือ ๘ มิติความเสี่ยงที่นำไปสู่การกระทำผิด ประกอบไปด้วย (๑) มีประวัติ การมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (๒) รูปแบบของบุคลิกภาพต่อต้านสังคม (๓) มีเพื่อนหรือคนรู้จักมีพฤติกรรม ต่อต้านสังคม (๔) ทักษะคิดต่อต้านสังคม “การคิดแบบผู้กระทำผิด” (๕) การศึกษา/ การทำงาน (๖) สถานการณ์ครอบครัว/ ชีวิตสมรส (๗) กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ และ (๘) การเสพสารเสพติด

๕. **Risks Based** คือ แนวคิดที่จะประเมินความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดปัญหา และพยายามจะลดความ เสี่ยงเหล่านั้น

๖. **Symptom Based** คือ แนวคิดในการบำบัด รักษาตามอาการของโรคที่เกิดขึ้น

๗. **Criminal Thinking Pattern** คือ รูปแบบการคิดแบบผู้กระทำผิด

๘. **Motivation Interview** คือ การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ

๙. **Spirit of the MI approach** คือ หัวใจของการสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ โดยมีทักษะดังนี้

๑. การฟังอย่างตั้งใจ การที่เราจะตั้งใจฟังจะต้องฟังอย่างมีสมาธิ เนื่องจากในชีวิตจริงเรามักจะถูกรบกวนจากสิ่งต่างๆ เยอะ บางครั้งเราต้องทำตัวให้ช้าลง และมีสติอยู่กับปัจจุบัน
๒. ยอมรับในสิ่งที่เขาเป็น เมื่อเด็กและเยาวชนอยู่ตรงหน้าเรา เราควรจะต้องสนใจและอยู่กับเขา เด็กและเยาวชนพร้อมหรือไม่ถ้าพร้อมเราก็จะเริ่มทำงานกับเขา และให้เราฟังสิ่งที่สำคัญที่สุดที่เด็กและเยาวชนเล่าออกมา
๓. ต้องไวต่อความรู้สึก ไวต่อความทุกข์ของผู้อื่น และปรารถนาที่จะบรรเทาความทุกข์นั้น
๔. การกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนให้ข้อมูลเพิ่ม เช่น “ลองเล่าให้ฟังหน่อยสิ...”
๕. ไม่พยายามแก้ปัญหาให้เด็กและเยาวชน ให้เขาคิดหาวิธีแก้ปัญหาของตนเอง

๑๐. **Change talk (คำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลง)** คือ คำพูดใดๆ ที่จะนำไปสู่ทิศทางของความตั้งใจแน่วแน่ และการเปลี่ยนแปลง

๑๑. **Sustain talk (คำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะไม่เปลี่ยนแปลง)** คือ คำพูดใดๆ ที่แสดงถึงสิ่งตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลง พอใจที่จะทำแบบเดิม บ่อยครั้งจะเป็นในรูปแบบของการลดทอนความสำคัญ หรือมีข้ออ้างให้กับการทำพฤติกรรมทางลบ หรือพฤติกรรมเสี่ยงนั้นต่อไป

๑๒. **OARS Skill** คือ ทักษะที่ผู้บำบัดใช้สัมภาษณ์พูดคุยกับผู้รับการบำบัด ประกอบไปด้วย การถามคำถามปลายเปิด (Open-end questioning) การชื่นชม (Affirmation) การฟังอย่างเข้าใจและสะท้อนความ (Reflective listening) การสรุปความ (Summarization)

๑๓. **Values** คือ ทิศทางการดำเนินชีวิตที่มีอิทธิพลกับเราไปตลอดชีวิต หรือสิ่งที่เขาให้คุณค่า

๑๔. **Goal** คือ สิ่งที่สามารถบรรลุได้

๑๕. **Two voice Role-play** (การฝึกการโต้ตอบกับความคิดแบบผู้กระทำผิดแบบสองเสียง) คือ การฝึกสร้างคำพูดกับตนเองที่เชื่อมกับความเสี่ยงต่าง ๆ ในชีวิตให้เป็นไปในทางบวก

๑๖. **S-T-D analysis** คือ เทคนิคการวิเคราะห์สถานการณ์ ความคิด และการตัดสินใจ ซึ่งประกอบไปด้วย

- S = Situation : สถานการณ์ (ซึ่งในสถานการณ์ดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะทำให้อุบัติการณ์เกิดหรือมีพฤติกรรมเสี่ยง เกี่ยวกับการทำลายตนเองหรือมีพฤติกรรมแบบผู้กระทำผิด)
- T = Thoughts : ความคิด มักจะเกิดขึ้นตามมาเมื่อเกิดสถานการณ์
- D = Decision : การตัดสินใจ หลังเกิดสถานการณ์ → ความคิด → จึงเกิดการตัดสินใจและเกิดเป็นพฤติกรรม

๑๗. **Monitoring Thinking Patterns in Treatment** คือ วิธีการบันทึกรูปแบบความคิดในระหว่างเข้าโปรแกรม

๓.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักจิตวิทยาคลินิก/นักจิตวิทยา มีคู่มือและแนวทางในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรงในกระบวนการยุติธรรม โดยใช้เทคนิคการบำบัดแบบ Forensic Cognitive Behavioral Therapy (Forensic CBT) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เด็กหรือเยาวชนกระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรงในกระบวนการยุติธรรม ได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้อย่างตรงกับสภาพปัญหาในเชิงลึกทำให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่เหมาะสมได้

๓. มีองค์ความรู้และแนวทางการบำบัดเด็กหรือเยาวชนกระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนอย่างเหมาะสมเป็นการลดการกระทำผิดซ้ำ

บทที่ ๒

แนวคิดของ FCBT

บทที่ ๒

แนวคิดของ FCBT*

*เรียบเรียงโดย ดร.จารุณี แซ่ตั้ง และ ดร.จิราภรณ์ ชมบุญ

๒.๑ แนวคิดของ FCBT และแนวคิดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

การบำบัด แก่ไข ฟันฟู ผู้รับการบำบัดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมนั้น มี ๒ แนวคิดที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการทำงานด้านนี้ นั่นคือ ๑) แนวคิดพื้นฐานจากอาการ Symptom Based ซึ่งเป็นแนวคิดดั้งเดิมที่บำบัดตามอาการของโรคที่เกิดขึ้น และ ๒) แนวคิดพื้นฐานจากความเสี่ยง Risks Based เป็นแนวคิดทางอาชญาวิทยาที่มุ่งเน้นที่การประเมินความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ ดังนั้นการบำบัดจึงเป็นความพยายามจะลดความเสี่ยงต่างๆที่ผู้รับการบำบัดมี

สำหรับแนวคิดของ FCBT ใช้แนวคิดพื้นฐานจากความเสี่ยง Risks Based ในการประเมินปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้รับการบำบัดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม มากกว่า ให้ความสำคัญกับแนวคิดพื้นฐานจากอาการ Symptom Based เนื่องจากข้อค้นพบทางวิชาการและประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานด้านนี้พบว่า

- การมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยที่นำไปสู่ความเสี่ยงสามารถลดการกระทำผิดซ้ำได้มากกว่าการมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยที่ไม่ได้นำไปสู่การกระทำผิดซ้ำมากนัก (เช่น เจื้อนไขคุมประพฤติ)
- อาการเจ็บป่วยทางจิต เช่น ซึมเศร้า วิตกกังวล จิตเภท อารมณ์แปรปรวนสองชั่วไม่ปรากฏเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความเสี่ยงของการกระทำผิดซ้ำ
- ผู้รับการบำบัดที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเจ็บป่วยทางจิตไม่ได้มีแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำมากกว่าผู้รับการบำบัดที่ไม่มีความเจ็บป่วยทางจิต
- ตัวทำนายนามีพฤติกรรมแบบผู้กระทำผิด (Criminal behaviors) ที่ดีที่สุดในของผู้รับการบำบัดที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเจ็บป่วยทางจิตไม่แตกต่างจากผู้รับการบำบัดที่ไม่มีความเจ็บป่วยทางจิต
- การบำบัดสุขภาพจิตให้กับผู้รับการบำบัดที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเจ็บป่วยทางจิตช่วยลดอาการทางจิตและเพิ่มความสามารถในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว แต่ไม่ได้ช่วยลดการกระทำผิดซ้ำ
- สิ่งที่จะช่วยลดการกระทำผิดซ้ำของผู้รับการบำบัดที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเจ็บป่วยทางจิต คือ การบำบัดปัญหาสุขภาพจิตและจัดการกับปัจจัยที่นำไปสู่ความเสี่ยง
- ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่นำไปสู่ความเสี่ยงและอาการเจ็บป่วยทางจิตเป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน
- ผู้รับการบำบัดที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเจ็บป่วยทางจิต อาจต้องการการบำบัดปัญหาทางจิตนั้น เพื่อที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่นำไปสู่ความเสี่ยงในชีวิตเขาได้
- การบำบัดอาการเจ็บป่วยทางจิตเป็นเพียงส่วนเสริมเท่านั้น ไม่สามารถทดแทนการจัดการกับปัจจัยที่นำไปสู่ความเสี่ยงและปัญหาชีวิตด้านอื่นๆ ได้

จากข้อค้นพบข้างต้น สรุปได้ว่า

การมุ่งเน้นไปที่มิติความเสี่ยง (Risk Domain) สามารถลดการกระทำผิดซ้ำได้มากกว่าการแก้ไขปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซ้ำ เช่น การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Low Self-Esteem), ซึมเศร้า (Depress), จิตเภท (Schizophrenia) เป็นต้น อีกทั้ง การมุ่งเน้นการบำบัดอาการทางจิต ช่วยบรรเทาอาการเท่านั้น จะไม่สามารถจัดการมิติความเสี่ยงเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำได้ อย่างไรก็ตามผู้รับการบำบัดที่มีปัญหา

สุขภาพจิตจึงควรบำบัด แก้ไข พื้นฟูภาวะสุขภาพจิตก่อน แล้วจึงจัดการกับมิติความเสี่ยง จึงจะมีประสิทธิภาพในการลดการกระทำผิดซ้ำได้

๒.๒ มิติความเสี่ยง (Risk Domain) ที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ

จากการศึกษาวิจัยจากการประเมิน ๒๖ ด้านความเสี่ยง พบว่า ปัญหาทางสุขภาพจิต (Mental Health) หลายด้านไม่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ เช่น การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Low Self-Esteem), ซึมเศร้า (Depress), จิตเภท (Schizophrenia), การมีประวัติถูกทำร้ายร่างกายในวัยเด็ก (Physical abused) เป็นต้น และจากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัญหาทางด้านอารมณ์ อาจไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด และการบำบัดรักษาอาการซึม (Depress) เพื่อลดการมองโลกในแง่ร้าย การโทษตนเอง และการบำบัดอาการวิตกกังวล (Anxiety) เพื่อการลดการสรุปเหตุการณ์ที่มากเกินไปจนเกินไป อาจไม่ช่วยลดการกระทำผิดซ้ำ เนื่องจากผู้รับการบำบัดที่กระทำผิดมีรูปแบบความคิดที่แตกต่างจากนี้ ที่ผลักดันให้กระทำผิด โดยจากการวิจัยพบมิติความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ๘ ด้าน (๘ Risk Domains) ได้แก่

Big four

- มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
- มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม
- มีเพื่อน หรือคนรู้จักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
- มีความคิดแบบผู้กระทำผิด

Moderate Four

- การศึกษา/ การทำงาน
- ครอบครัว/ การแต่งงาน
- กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ
- ใช้ยาเสพติด

ความเสี่ยง ๘ ด้าน (๘ Risk Domains)

ความเสี่ยง ๘ ด้าน ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้รับการบำบัดในกระบวนการยุติธรรม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม

คำนิยามหลัก

มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่อต้านสังคมในหลากหลายรูปแบบในสถานการณ์ต่างๆ ตั้งแต่เด็ก พิจารณาที่

- ๑) มีความหลากหลายในรูปแบบการกระทำผิด เช่น ลักทรัพย์, ทำร้ายร่างกาย, เพศ
- ๒) อายุเริ่มต้นของการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมตั้งแต่อายุน้อยๆ

คำนิยามรอง

ความร้ายแรง/ระดับของการได้รับบาดเจ็บ

๒. รูปแบบของบุคลิกภาพต่อต้านสังคม

คำนิยามหลัก

- ไม่ใส่ใจสิทธิและความจำเป็นของผู้อื่น
- ไม่รู้สึกผิด
- มีพฤติกรรมเสี่ยง/ ไม่ไตร่ตรอง

- รู้สึกหงุดหงิดและเปื่อง่าย
- หลอกลวง/ ควบคุมบงการ

คำนิยามรอง

ชี้อาย/“เก็บไว้คนเดียว”

๓. มีเพื่อนหรือคนรู้จักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม

คำนิยามหลัก

เพื่อนที่คบอยู่ปัจจุบันมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม แสดงทัศนคติต่อต้านสังคม และเสียดสีวิถีการดำเนินชีวิตทางบวก และความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลง

คำนิยามรอง

ในอดีตเคยคบหาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นผู้กระทำผิด

๔. ทัศนคติต่อต้านสังคม “การคิดแบบผู้กระทำผิด”

คำนิยามหลัก

รูปแบบการคิดที่ส่งเสริมพฤติกรรมต่อต้านสังคม และ การแสดงออกของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง

การคิดแบบนี้อาจพบได้ใน ๒ ด้าน ได้แก่

๑. การรับรู้ตนเองและผู้อื่นของผู้กระทำผิดประกอบด้วย ๖ รูปแบบความคิด ได้แก่
 - ๑) เชื่อว่าตนเองเหนือกว่าคนอื่น (Grandiosity)
 - ๒) เชื่อว่าตนเองเป็นพวกเดียวกันกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Identifying with antisocial associates)
 - ๓) ไม่ใส่ใจผู้อื่น (Disregard for Others)
 - ๔) เป็นศัตรูกับผู้บังคับใช้กฎหมาย (Hostility Toward Criminal Justice Personnel)
 - ๕) ไม่แสดงความรู้สึก (Emotionally Disengaged)
 - ๖) แสวงหาอำนาจและการควบคุมผู้อื่น (Power and Control)
๒. การตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย ๗ รูปแบบความคิด ได้แก่
 - ๑) ประเมินสถานการณ์ต่ำเกินไป (Underestimating)
 - ๒) ไม่ทำอะไรปล่อยให้มันเป็นไป (Path of Least Resistance)
 - ๓) ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ (Inability to Cope)
 - ๔) เอาเปรียบคนอื่น (Exploit)
 - ๕) ไม่เคารพกฎหมาย (Hostility Toward Law & Order)
 - ๖) ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ (Demand for Excitement)
 - ๗) ยกเหตุผลข้ออ้าง (Justifying)

การคิดแบบผู้กระทำผิด (Criminal Thinking) มีทั้งหมด ๑๓ รูปแบบ โดยแต่ละรูปแบบสามารถอธิบายได้ตามตารางดังนี้

รูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด	คำอธิบาย	ตัวอย่างความคิด
๑) เชื่อว่าตนเองเหนือกว่าคนอื่น (Grandiosity)	มีความคิดยกย่องตนเอง ดีความ การกระทำของผู้อื่นว่าเกี่ยวข้องกับตนเอง เชื่อว่าตนเองควรได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษ	- “ผมจะไม่เข้ารับการบำบัด เว้นแต่คุณจะสามารถหานักบำบัดที่ฉลาดกว่าผมได้ - “ดูผมสิ ใครบ้างจะไม่อยากเป็นแฟนผม - “มันยากที่ผมจะรักษางานไว้ เพราะผมสามารถเรียนรู้งานในตำแหน่งนั้นได้รวดเร็ว ผมเลยเบื่อและลาออก หรือบางครั้งเจ้านายก็หัวนเกรงในความสามารถของผมและให้ผมออก”
๒) เชื่อว่าตนเองเป็นพวกเดียวกันกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Identifying with antisocial associates)	มองว่าตนเองเป็นพวกเดียวกับหรือเข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม มองว่าสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดีๆ ไม่เป็นประโยชน์	- “ผมไม่สามารถปฏิเสธได้ เวลาที่เพื่อนของผมมาหาและรับผมไปด้วย พวกเราผ่านอะไรมาด้วยกันตั้งมาก” - “เหมือนว่าผมจะทำตัวดีแล้วนะ แต่แล้วผมก็บังเอิญไปเจอกับเขาและกลับไปมีพฤติกรรมแย่ๆ เหมือนเดิม”
๓) ไม่ใส่ใจผู้อื่น (Disregard for Others)	ไม่เป็นมิตรกับผู้อื่น ใจดำ ไม่เห็นอกเห็นใจและไม่รู้สึกผิด ความต้องการและสิทธิของผู้อื่น เป็นสิ่งที่ไม่สำคัญ	- “คนที่ตกเป็นผู้เสียหาย พวกเขาสมควรแล้ว” - “ไม่มีประโยชน์ที่จะต้องไปกังวลถึงคนที่คุณได้ทำร้ายเขา” - “เธอเป็นโสเภณี คำว่าข่มขืน ใช้ไม่ได้กับโสเภณี เธอโดนแบบนั้นก็สมควรแล้ว”
๔) เป็นศัตรูกับผู้บังคับใช้กฎหมาย (Hostility Toward Criminal Justice Personnel)	มีทัศนคติที่เป็นศัตรูและไม่ไว้วางใจ ตำรวจ ทนาย ผู้พิพากษา เป็นต้น	- “พนักงานคุมประพฤติแค่ต้องการส่งคุณกลับไปเข้าคุก เขาถึงได้สอบถามถึงที่อยู่ของคุณ เพื่อที่เขาจะได้รู้ว่าจะต้องไปตามหาคุณที่ไหนเวลาที่เขาต้องการจับคุณ” - “ตำรวจเป็นคนสร้างอาชญากรรมขึ้นมา เขาจะหาเหตุผลมาจับคุณเข้าตาราง คุณไม่จำเป็นต้องทำอะไรผิดเลยด้วยซ้ำ” - “โปรแกรมบำบัดของคุณถูกออกแบบมาเพื่อเลี้ยงใช้ผู้กระทำผิดให้ต้องรับโทษนานๆ”

รูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด	คำอธิบาย	ตัวอย่างความคิด
๕) ไม่แสดงความรู้สึก (Emotionally Disengaged)	หลีกเลี่ยงที่จะสนิทสนมกับผู้อื่น หรือแสดงความอ่อนแอต่อหน้า ผู้อื่น ไม่ไว้วางใจผู้อื่น กลัวว่าจะ ถูกผู้อื่นเอาเปรียบ	- “มันปลอดภัยกว่าที่ฉันไม่บอก ความรู้สึกของฉันให้คนอื่นรู้” - “ฉันไม่อยากดูอ่อนแอ ฉันเลยไม่ให้ ใครรู้ว่าฉันรู้สึกอย่างไร เว้นแต่ฉันจะ โกรธมาก” - “ทำไมฉันต้องคุยกับคุณ วันหนึ่งคุณ ก็จะทิ้งฉันไป”
๖) แสวงหาอำนาจและการควบคุม ผู้อื่น (Power and Control)	แสวงหาการมีอำนาจเหนือผู้อื่น แสวงหาการควบคุมพฤติกรรม ผู้อื่น	- “ถ้ามีใครมาหยามคุณ คุณก็ต้องสั่ง สอนเขา แม้ว่าคุณจะต้องใช้กำลังก็ ตาม” - “ครอบครัวไม่ใช่การปกครองแบบ ประชาธิปไตย ผมเป็นหัวหน้า ครอบครัวนี้ ตราบใดที่เธอยังทำอาหาร ที่ผมชอบ นอนกับผมเวลาที่ผม ต้องการ ให้ความเคารพผม เราก็จะไม่ มีปัญหา” - “ใครหน้าไหนก็อย่ามาสั่งผม ผม ต่างหากที่เป็นคนบอกว่าใครต้องทำ อะไร”
๗) ประเมินสถานการณ์ต่ำเกินไป (Underestimating)	ประเมินผลทางลบของ พฤติกรรมเสี่ยงต่ำเกินไป คิด เอาเองว่าทักษะการตัดสินใจ ของตนเองนั้นดี	- “ฉันไม่ได้ใช้ยาเสพติดมาสัปดาห์หนึ่ง แล้ว ฉันไม่จำเป็นต้องเข้ารับการ บำบัด” - “เธอไม่มีวันท้องแน่นอน เพราะผม หลั่งนอก” - “ยายย่าไม่ทำให้ผมถูกจับหรือ ผม รู้จักลูกค้าทุกคนของผมนะ”
๘) ไม่ทำอะไรปล่อยให้มันเป็นไป (Path of Least Resistance)	ใช้วิธีการไม่ทำอะไรในการ แก้ปัญหา ผัดวันประกันพรุ่ง	- “ทุกอย่างจะจัดการตัวมันเอง ปัญหา ต่างๆ จะแก้ไขได้เอง” - “อีกตั้งสองสามเดือนกว่าภรรยาผม จะคลอดลูก ผมไม่เห็นต้องกังวล เกี่ยวกับเรื่องเงินตอนนี้ ผมจะคุยกับ พนักงานคุมประพฤติที่ดูแลผมให้หยุด หรือเลื่อนการส่งผมไปเข้าโปรแกรมหา งานไว้อีกก่อน”

รูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด	คำอธิบาย	ตัวอย่างความคิด
๙) ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ (Inability to Cope)	ยอมแพ้เวลาเจอความ ยากลำบาก มีความอดทนต่อ ความโกรธ/หงุดหงิดต่ำ	- “ผมไม่สามารถรับมือกับคนที่ ต้องการอะไรจากผมมากๆ ได้” - “เวลาเจองานหนัก ผมจะลาออก” - “ถ้าเลือกได้ ผมอยากจะกลับไปติด คุกให้มันจบๆ ดีกว่าไปเข้าโปรแกรม บำบัดพวกนี้.”
๑๐) เอาเปรียบคนอื่น (Exploit)	มีความตั้งใจที่จะเอาเปรียบ สถานการณ์และ/หรือ ความสัมพันธ์ เพื่อประโยชน์ ส่วนตัว หากมีโอกาส	- “การทำงานทำมันยากเกินไป ฉะนั้นเลย ต้องพึ่งคนอื่น” - “ทำไมผมต้องจ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรด้วย ตอนนี้แม่ของเขามีแฟนใหม่ที่รวยมาก เขาสามารถเลี้ยงลูกผมได้อยู่แล้ว” - “ทำไมผมต้องทำงานในเมื่อแม่ผมก็ ดูแลผมอยู่แล้ว”
๑๑) ไม่เคารพกฎหมาย (Hostility Toward Law & Order)	ไม่เชื่อมั่นและมองกฎหมาย กฎข้อบังคับในแง่ร้าย	- “กฎถูกตั้งมาให้ฝ่าฝืนอยู่แล้ว ผมก็ เลยทำมัน” - “ผมก็เป็นของแบบนี้ เวลาใครมา บอกให้ผมทำอะไร มันทำให้ผมอยาก ทำสิ่งตรงกันข้าม” - “กฎหมายมีไว้เพื่อทำร้ายคุณ ไม่ใช่ ช่วยคุณ”
๑๒) ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ (Demand for Excitement)	แสวงหาความหวาดเสียวตื่นเต้น ทนต่อความเบื่อไม่ได้ คิดหุนหัน พลันเล่น	- “ฉันรู้สึกมีความสุขที่สุดตอนที่ฉันหนี มันทำให้ฉันรู้สึกดีมาก” - “ไม่มีความรู้สึกไหนที่ดีไปกว่าความ ตื่นเต้นเร้าใจตอนที่ฉันขโมยของ” - “ฉันชอบความตื่นเต้นที่ต้องคอย ระแวงระวังไม่ให้ถูกจับ”
๑๓) ยกเหตุผลข้ออ้าง (Justifying)	แก้ตัวและให้เหตุผลกับ พฤติกรรมที่เป็นอันตราย ทำให้ พฤติกรรมที่ไม่ดีนั้นกลายเป็น เรื่องเล็กน้อย	- “ผมก็แค่ดูรูปเด็กผู้หญิงใน อินเทอร์เน็ต แต่ผมไม่เคยแตะต้องตัว ใครเลยนะ ผมไม่ควรถูกตราหน้าว่า เป็นผู้กระทำผิดทางเพศ” - “ถ้าผมไม่ขายยาให้พวกเขา คนอื่น ก็ต้องทำอยู่ดี” - “การดื่มเหล้าของผมไม่ได้มี ผลกระทบกับใครในครอบครัวผม นอกจากตัวผมคนเดียว”

การคิดแบบผู้กระทำผิดทั้ง ๑๓ รูปแบบนั้นผู้บำบัดอาจจะเลือกรูปแบบที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิด หรือมีผลเชื่อมโยงให้เกิดความคิดแบบผู้กระทำผิดอื่น หรือสามารถช่วยลดความคิดแบบผู้กระทำผิดอื่นๆลง

๕. การศึกษา/ การทำงาน

ค่านิยมหลัก

- มีทัศนคติหรือความคาดหวังที่ไม่เป็นจริง
- ไม่พอใจ ไม่มีส่วนร่วม ไม่ได้รับการเสริมแรง
- มีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน ไม่ผูกพัน ไม่ค่อยให้ความเคารพและไม่รู้สึก

ขอบคุณพวกเขา

๖. สถานการณ์ครอบครัว/ ชีวิตสมรส

ค่านิยมหลัก

- ขาดการใส่ใจดูแลกันในครอบครัว
- ความสัมพันธ์ที่เป็นอยู่เสริมแรงหรือเพิกเฉยต่อพฤติกรรมต่อต้านสังคม

การประเมินในมิตินี้ ต้องเข้าใจก่อนว่า ความสัมพันธ์ในอดีต ไม่เป็นตัวทำนายการกระทำผิดซ้ำ แต่อาจมีผลต่อปัญหาสุขภาพจิต ในขณะที่ความสัมพันธ์ของครอบครัวในปัจจุบันสำคัญมากกว่า ดังนั้นควรมุ่งไปที่ความสัมพันธ์ในปัจจุบัน

ค่านิยมรอง

ความสัมพันธ์ในอดีตเป็นอย่างไร

๗. กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ

ค่านิยมหลัก

- ไม่ค่อยทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
- ชอบทำกิจกรรมที่เสี่ยงและต่อต้านสังคม

ในการบำบัด หากพบว่ามีความเสี่ยงในมิตินี้ ควรมุ่งให้มีการเพิ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์มากขึ้น ซึ่งอาจจะช่วยให้ผู้รับการบำบัดกำหนดตารางเวลา และกิจกรรมที่จะทำ รวมถึงการเพิ่มตารางเวลา การมีกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองด้วย

๘. การเสพยาเสพติด

ค่านิยมหลัก

- พฤติกรรมการเสพยาเสพติดในปัจจุบันสำคัญกว่าการเคยมีประวัติการเสพยา
- ทัศนคติทางบวกต่อยาเสพติด
- ต้องพึ่งยาเสพติดในการรับมือกับปัญหาในชีวิต

รูปแบบความคิดที่มีต่อการเสพยาเสพติด ให้ความสำคัญกับความคิดที่เกิดขึ้นก่อน การเสพยาเสพติดแต่ละครั้ง เพื่อจัดการกับความเครียด ดังกล่าว

การเข้าใจถึงมิติความเสี่ยงทั้ง ๘ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น Big Four และ Moderate Four นั้น จะทำให้ผู้บำบัดเข้าใจถึงสาเหตุที่ผู้รับการบำบัดกระทำความผิด และเข้าใจลึกลงไปว่าความเสี่ยงเหล่านี้จะทำให้ผู้รับการบำบัดกระทำผิดซ้ำได้อีก ส่วนการเลือกบำบัดแก้ไขความเสี่ยงมิติใดก่อนนั้น อาจทำได้ ๒ วิธี คือ

๑. ผู้บำบัดอาจจะเลือกแก้ไขที่ด้านใดด้านหนึ่งก่อน ไม่จำเป็นต้องแก้หมดทุกด้านพร้อมกัน โดยอาจจะเลือกด้านที่จะสามารถช่วยลดมิติความเสี่ยงด้านอื่นๆ ลงด้วย

๒. ผู้บำบัดอาจจะเลือกแก้ที่มีติดก่อนก็ได้ อาจเกิดจากการพูดคุยกันระหว่างผู้บำบัดกับผู้รับการบำบัด ซึ่งอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นมาจากสร้างแรงจูงใจหรือจากการมีส่วนร่วมของผู้รับการบำบัดก็ได้

๒.๓ การประเมินมิติตความเสี่ยง

การประเมินมิติตความเสี่ยง มีวัตถุประสงค์ เพื่อค้นหาความเสี่ยงของการทำผิดซ้ำของผู้รับการบำบัด ในมิติทั้ง ๘ ด้าน โดยมีกรอบแนวคิดที่มีทิศทาง เน้นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บำบัดกับผู้รับการบำบัด โดยมีกระบวนการดังนี้

กระบวนการประเมินมิติตความเสี่ยง

จากแผนภาพอธิบายถึง กระบวนการประเมินมิติตความเสี่ยงของการกระทำผิดซ้ำของผู้รับการบำบัด มี ๓ ขั้นตอนสำคัญคือ

ขั้นตอนที่ ๑ การเปลี่ยนกรอบการรับรู้ของผู้รับการบำบัดโดยใช้ บทสนทนาการพบกันครั้งแรก (FCBT First Contact Script)

ขั้นตอนนี้ผู้บำบัดต้องทำความเข้าใจถึงปรากฏการณ์การเตรียมการรับรู้ (Priming Effect) ของผู้รับการบำบัด ซึ่งเป็นความคิดที่เกิดขึ้นก่อนที่จะเข้ารับการบำบัด โดยความคิดเกี่ยวกับคดีและโปรแกรมบำบัดที่ศาลสั่ง สร้างกรอบการรับรู้ในเชิงลบต่อกระบวนการบำบัด เช่น รับรู้ว่าโปรแกรมบำบัด เป็นภาระ เป็นสิ่งที่เขาไม่ได้เลือก เป็นสิ่งที่คุกคามอิสรภาพ เป็นการจัดจกให้ล้มเหลว เสียเวลา และมองว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ ดังนั้นผู้บำบัดมีหน้าในการเปลี่ยนการรับรู้เชิงลบดังกล่าว ให้เป็นการรับรู้เชิงบวกต่อการบำบัด เช่น โปรแกรมบำบัดเป็นโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง เป็นโอกาสที่จะรักษาอิสรภาพไว้ เป็นสิ่งที่ช่วยให้เขาไม่ทำผิดกฎหมาย และเป็นทางที่นำไปสู่การตัดสินใจที่ดีขึ้น ผู้บำบัดเปลี่ยนกรอบการรับรู้ของผู้รับการบำบัดโดยใช้ FCBT First Contact Script

บทสนทนาการพบกันครั้งแรก (FCBT First Contact Script) เป็นโอกาสในการสร้างบรรยากาศที่ดีในครั้งแรก และสร้างความคาดหวังสำหรับการพบกันในครั้งต่อไป ซึ่งในบทสนทนาการพบกันครั้งแรกใช้เวลาประมาณ ๑ นาที โครงสร้างของบทสนทนาการพบกันครั้งแรก ประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ คือ

๑. ให้อธิบายบทบาทและหน้าที่ของผู้บำบัด ดังนี้

- ๑.๑ บทบาทในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย อธิบายเกี่ยวกับขอบเขต ข้อจำกัดทำให้ผู้รับการบำบัดมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของเขา และดูแลให้ผู้รับการบำบัดปฏิบัติตามเงื่อนไขคำสั่งศาล

๑.๒ บทบาทในฐานะผู้บำบัด อธิบายให้ผู้รับการบำบัดเข้าใจมิติความเสี่ยง การลดความคิดและพฤติกรรมเสี่ยง และการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก

๒. กำหนดความคาดหวังหรือเป้าหมายของการมาพบกันในครั้งนี้ ซึ่งควรเป็นเป้าหมายที่เห็นภาพชัดเจนเข้าใจง่าย โดยอธิบายถึง ความถี่ในการพบกัน ระยะเวลาในการพูดคุย โครงสร้างของการพบกัน โดยการคุยกันจะมุ่งเน้นไปที่การคิดและพฤติกรรมของผู้รับการบำบัดที่ส่งผลให้เขาเสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมายในอนาคต รวมไปถึงการมองหาตัวเลือกอื่นๆ ที่จะมาแทนที่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง (self-destructive patterns)

๓. สร้างบรรยากาศความร่วมมือให้เกิดขึ้น การพูดคุยต้องไม่ให้ความรู้สึกเป็นศัตรูกัน การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บำบัดกับผู้รับการบำบัด คือ

- มีเป้าหมายร่วมกัน : ทั้งสองฝ่ายต่างต้องการให้ผู้รับการบำบัดประสบความสำเร็จ
- ผู้รับการบำบัด : รู้ว่าชีวิตนี้ตนเองต้องการอะไร
- ผู้บำบัด : มีความรู้และทักษะในการช่วยให้ผู้รับการบำบัดไปถึงเป้าหมาย

สิ่งสำคัญของบทสนทนาการพบกันครั้งแรกนั้นต้องลงท้ายด้วย คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้พูด ได้แสดงความคิดเห็น เป็นการกระตุ้นให้ผู้รับการบำบัดพูด ตัวอย่างบทสนทนาการพบกันครั้งแรก (ภาคผนวก ก)

“สวัสดีครับ/ค่ะ _____, ขอขอบคุณที่คุณมาพบปะในวันนี้ พี่ชื่อ ____ พี่เป็นเจ้าของ Case คุณหน้าที่ของพี่คือ ดูแลให้คุณทำตามคำสั่งศาล แต่พี่ก็มีอีกหน้าที่หนึ่ง คือ ช่วยเหลือและให้ข้อมูลที่จำเป็นซึ่งจะช่วยให้คุณมีทักษะและความรู้ที่จะช่วยให้คุณไม่ต้องไปขึ้นศาลอีก เราจะช่วยกันค้นหาจุดแข็งของคุณ และบางเรื่องที่เราสร้างปัญหาให้คุณอยู่ เราจะเน้นคุยกันถึงสิ่งที่คุณคิดว่าจะทำให้คุณเสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมายในอนาคต คุณคิดว่าการมารายงานตัวของคุณจะเป็นประโยชน์กับคุณอย่างไร”

ขั้นตอนที่ ๒ การค้นหา Risk Domain โดยใช้ MI และ OARS

ขั้นตอนนี้ ผู้บำบัด ค้นหามิติความเสี่ยงของผู้รับการบำบัดจากการพูดคุยที่มีเป้าหมายและมีทิศทาง โดยใช้การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (Motivational Interviewing - MI) และ OARS (Open questions, Affirmations, Reflections, Summarizations)

การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (MI) เป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันในการจูงใจคนได้เช่นกับเจ้านาย เพื่อน ครอบครัว ทักษะนี้มีหลักการสำคัญคือ

๑. การฟังอย่างตั้งใจ การที่เราจะตั้งใจฟังจะต้องฟังอย่างมีสมาธิ เนื่องจากในชีวิตจริงเรามักจะถูกรบกวนจากสิ่งต่างๆ เยอะ บางครั้งเราต้องทำตัวให้ซ้าลง และมีสติอยู่กับปัจจุบัน

๒. ยอมรับในสิ่งที่เขาเป็น เมื่อผู้รับการบำบัดอยู่ตรงหน้าเรา เราควรจะต้องสนใจและอยู่กับเขา ผู้รับการบำบัดพร้อมหรือไม่ถ้าพร้อมเราก็จะเริ่มทำงานกับเขา และให้เราฟังสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผู้รับการบำบัดเล่าออกมา

๓. มีความกรุณา และไวต่อความทุกข์ของผู้อื่น และปรารถนาที่จะบรรเทาความทุกข์นั้น

๔. การกระตุ้นให้ผู้รับการบำบัดให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ใช้ประโยคว่า “ลองเล่าให้ฟังหน่อยสิ...”

๕. ไม่พยายามแก้ปัญหามิให้ผู้รับการบำบัดแต่ให้เขาคิดหาวิธีแก้ปัญหของตนเอง

๖. ค้นหาแรงจูงใจภายในของผู้รับการบำบัด เขาให้ความสำคัญกับอะไร ให้เขามีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง

OARS เป็นอีกทักษะหนึ่งสำหรับผู้บำบัดนำมาใช้ร่วมกับ MI เพื่อค้นหาความเสี่ยงของผู้รับการบำบัด โดยมีวิธีการสำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ใช้คำถามปลายเปิด (Open question: O) เพื่อให้ผู้รับการบำบัดให้คำตอบได้มากที่สุด ผู้บำบัดควรให้ความสนใจ เรื่องราวของผู้รับการบำบัดประหนึ่งว่าเราเป็นคนอยากรู้อยากเห็น เพื่อให้รู้ถึงมิติความเสี่ยงทั้ง ๘ ด้านตัวอย่าง (ภาคผนวก ข) เช่น

“คุณเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่อไร ลองเล่าให้ฟังหน่อยสิคะ”

“ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยว่า คุณเข้ามาเกี่ยวข้องกับระบบยุติธรรมได้อย่างไร”

“คุณจะสูญเสียอะไรบ้าง ถ้าคุณไม่เปลี่ยนแปลงตนเอง”

“ชีวิตคุณข้างหน้าจะเป็นอย่างไร ถ้าคุณยังมีพฤติกรรมแบบนี้ต่อไป”

“อะไรเป็นเหตุผลที่สำคัญที่สุดที่คุณควรจะอยู่ข้างนอกกับลูกชายของคุณ”

“คุณชอบอะไรในอิสรภาพที่คุณมีอยู่ตอนนี้”

“ถ้าตอนนั้นคุณไม่ออกจากโรงเรียน ตอนนี้ชีวิตคุณจะเป็นอย่างไร”

เคล็ดลับพิเศษสำหรับการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น คือ

๑. ใช้คำว่า ถ้า.... หรือ สมมุติว่า..... ในการตั้งคำถาม เช่น “ถ้าสมมุติว่าคุณหยุดใช้ยาเสพติดแล้ว จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับคุณเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร”

๒. หากผู้รับการบำบัดมีท่าทีไม่ยอมตอบ ไม่อยากพูดหรืออยากแกล้งการเข้าถึง ให้ถามเกี่ยวกับความชอบพฤติกรรมที่ไม่ดีหรือเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำนั้นอย่างไรบ้าง เช่น “คุณชอบดื่มสุราเพราะอะไร” “สนุกไหมนะที่ออกไปอยู่ข้างนอกตอนกลางคืน” ซึ่งการถามในลักษณะนี้ไม่ควรถามเชิงประตดประชัน แต่แสดงความจริงจรงในการอยากรู้ข้อมูล

๓. การถามให้เกิดการเปลี่ยนแปลง Change Talk เป็นการพูดให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยใช้หลักการของ MI พูดถึงเหตุผลในการเปลี่ยนแปลง เช่น “ช่วยบอกประโยชน์ของการเลิกเสพยาเสพติดสัก ๒ ข้อหน่อย” “ถ้าได้คะแนนผลการเรียนดีขึ้น จะมีข้อดีอะไรบ้าง หรือจะส่งผลดีกับตัวเองอย่างไรบ้าง” “ถ้าคุณถูกส่งตัวไปสถานควบคุม คุณต้องสูญเสียอะไรบ้าง”

๒. การชื่นชม (Affirmation : A) เป็นคำพูดชื่นชมผู้รับการบำบัดซึ่งจะให้ความรู้สึกอบอุ่น นุ่มนวล และทำให้รู้สึกดี ซึ่งเกิดจากความจริงใจของผู้บำบัดจริงๆ ชื่นชมพฤติกรรมทางบวกหรือจุดแข็งของเขา ตัวอย่างเช่น

“คุณเป็นคนดีนะ ที่คุณอุตสาหะเสียสละเวลามาพบกันในวันนี้”

“การเป็นพี่ชายที่ดีมันสำคัญสำหรับคุณมากเลยนะ คุณถึงได้เสียสละเวลาที่อยู่กับเพื่อน เพื่อช่วยน้องของคุณ”

“ตอนที่คุณเล่าว่าคุณเลิกสูบกัญชา และเริ่มกลับมาดูหนังสื่อกับเพื่อน ฉันเห็นเลยว่า คุณตั้งใจที่จะเรียน กศน. จริงๆ”

“แม้ว่าคุณจะมีสัมพันธภาพที่ไม่ค่อยดีกับครอบครัว แต่คุณก็มีความแน่วแน่ที่จะทำให้มันดีขึ้น”

“แม้ว่าคุณจะไม่ชอบการถูกคุมความประพฤติ แต่คุณก็ยังมาพบผมในวันนี้”

แนวทางการแสดงความชื่นชม

- มุ่งเน้นพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง
- หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “ผม/ฉัน” (ให้พยายามใช้คำว่า “คุณ”)
- ชมในจุดแข็งแทนที่จะเป็นข้อบกพร่อง
- ชื่นชมด้วยความจริงใจ

๓. การสะท้อนความ (Reflections : R) การสะท้อนความ ไม่ใช่การพูดซ้ำประโยคของผู้รับการบำบัด แต่เป็นการคาดเดาแบบมีเหตุผล การสะท้อนความจะทำในรูปของประโยคที่เน้นความหมายที่ซ่อนอยู่ในสิ่งที่ผู้รับการบำบัดพูดออกมา

เริ่มประโยคสะท้อนความด้วยคำต่อไปนี้:

“ฟังแล้วเหมือนว่าคุณ...”

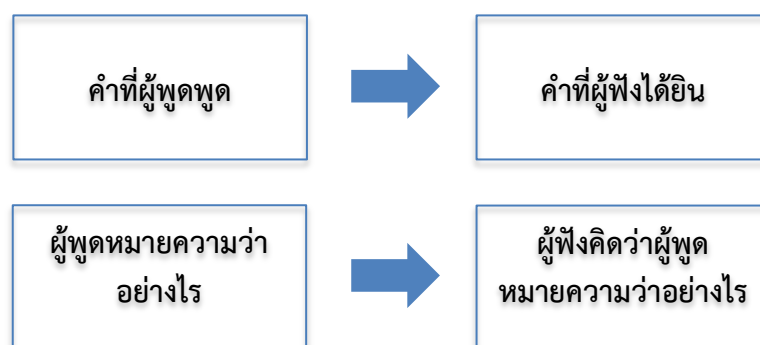
“คุณกำลังรู้สึก...”

“เหมือนกับว่าคุณ...”

“คือ คุณ...”

“คุณ...”

การฟังเพื่อสะท้อนความ คือ การเชื่อมกล่อง ๒ กล่องด้านล่าง เพื่อตรวจสอบว่า “สิ่งที่ผู้ฟังคิดว่าผู้พูดหมายถึง” ไข “สิ่งที่ผู้พูดหมายถึง” หรือไม่

ดังนั้นการสะท้อนความที่มีประสิทธิภาพจะต้องเกิดจากการฟังอย่างตั้งใจ และผู้บำบัดสามารถสื่อสารความหมายที่ซ่อนอยู่ในคำพูดของผู้รับการบำบัดให้เขาได้ยินเสียงของตนเองว่า เขาต้องการจะบอกอะไร และมีความหมายอย่างไร

ข้อควรระวัง ในการสื่อสารอาจเกิดความผิดพลาดได้ เนื่องจาก

๑. ผู้พูดไม่ได้หมายความว่าตามที่พูด
๒. ผู้ฟังได้ยินข้อความที่พูดไม่ถนัด
๓. ผู้ฟังตีความประโยคนั้นต่างออกไป

ข้อสังเกต

๑. การสะท้อนความใช้มากที่สุด ต้องตั้งใจและสะท้อนออกมาว่าเขาพูดอย่างไร
๒. หน้าที่เราคือ ถีอกระจกขึ้นให้เขาเห็นว่าตัวเองพูดอย่างไร ให้เขาได้ยินคำพูดของตัวเอง
๓. การสื่อสารควรมีหลายระดับ บางทีคำที่ผู้พูด เลือกมาอาจไม่ได้มีความหมายแบบที่พูดมา แต่เป็นความหมายที่ซ่อนอยู่

๔. การสรุปความ (Summarizations : S) เป็นการสรุปประเด็น และตีความหมายที่ผู้รับการบำบัดซ่อนอยู่ เพื่อให้ผู้รับบำบัดเข้าใจถึงความคิด ความรู้สึก ปัญหาของผู้รับการบำบัด รวมถึงความคาดหวังและทางเลือกที่ดีกว่า ฯลฯ ซึ่งการสรุปความนี้จะต้องมีความกระชับ ชัดเจน

ตัวอย่างการสรุปความ

“มาลองสรุปสิ่งที่คุณได้พูดไปกัน คุณรู้สึกว่าการถูกจับเป็นเรื่อนน่าอาย คุณมองเรื่องที่เกิดขึ้นว่าเป็นการทะเลาะวิวาทที่เกินการควบคุมและคุณไม่ชอบถูกตราหน้าว่าเป็นอันธพาล เหมือนคุณตัดสินใจแล้วว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดตอนนี้ คือ การหลีกเลี่ยงการทำผิดกฎหมายและการเข้าร่วมโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูนี้ก็เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดที่จะชดเชยสิ่งที่คุณทำไป คุณหวังว่าความสัมพันธ์กับแม่จะดีขึ้น และบางทีอาจจะชวนกันไปพบผู้บำบัดให้คำปรึกษาเพื่อปรับปรุงสัมพันธภาพนั้น”

สำหรับในขั้นตอนที่ ๒ การค้นหามิติความเสี่ยง (Risk Domain) โดยใช้ MI และ OARS นั้น นอกจากผู้บำบัดจะค้นพบมิติความเสี่ยงแล้ว ผู้บำบัดสามารถค้นพบคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่เปลี่ยนแปลงตนเอง (Change talk) และคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่ไม่เปลี่ยนแปลง (Sustain talk) ของผู้รับการบำบัดด้วย ซึ่งหน้าที่ของผู้บำบัดคือ กระตุ้นให้เกิดคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่เปลี่ยนแปลงตนเอง (Change talk) มากกว่าคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่ไม่เปลี่ยนแปลง (Sustain talk) โดยสามารถดำเนินการได้ในกระบวนการค้นหามิติความเสี่ยง หรือในกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู (สำหรับรายละเอียดของ Change talk และ Sustain talk จะปรากฏอยู่ในกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในหัวข้อต่อไป)

ขั้นตอนที่ ๓ Case Conceptualization

ในขั้นตอนที่ ๓ นี้ ผู้บำบัดนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ ๑ และขั้นตอนที่ ๒ มาวิเคราะห์ประมวล และสรุปมิติความเสี่ยง ปัญหาอื่นๆ ที่พบของผู้รับการบำบัด เพื่อนำไปสู่แผนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ตามมิติความเสี่ยงและปัญหาที่พบ

ตัวอย่างกรณีศึกษา

เด็กชายอายุ ๑๓ ปี เกิดมาในครอบครัวฐานะปานกลาง เป็นบุตรคนที่ ๒ ในจำนวน ๓ คน พี่สาวอายุ ๑๖ ปี น้องชายอายุ ๔ ปี บิดามารดาหย่าร้างกัน เมื่อ ๔ ปีที่ผ่านมา บิดามีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ หุนหันพลันแล่น ชอบจัดการสิ่งต่างๆ เด็กชายชอบไปโรงเรียนมาก มีผลการเรียนดี แต่มักมีปัญหาที่โรงเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ชอบชวนเพื่อนคุยในเวลาเรียน มีปัญหาทะเลาะกับเพื่อนในโรงเรียนบ้าง และมีปัญหาเรื่องของอารมณ์มากขึ้นเรื่อยๆ เด็กชายเป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน

เพื่อนส่วนใหญ่เป็นเพื่อนที่โรงเรียนมีเพื่อนสนิท ล่าสุดที่มีปัญหาทะเลาะกับโค้ชจึงถูกไล่ออกจากทีมฟุตบอลของโรงเรียน และขณะนี้ถูกพักการเรียน

มารดาจึงมาปรึกษากับผู้บำบัดว่าควรส่งเด็กชายไปโรงเรียนดัดสันดานดีหรือไม่ ?

ผู้บำบัดจึงทำ Case Conceptualization โดยประเมินมิติความเสี่ยง และพบว่า

มิติความเสี่ยง	ผลการประเมิน		รายละเอียด
	มี	ไม่มี	
มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม		/	-
มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม		/	มีความรู้สึกแหย่ รู้สึกหงุดหงิด เบื่อง่าย มีเกิดขึ้นบ้างแต่ไม่มาก และไม่เข้าข่ายการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
มีเพื่อน หรือคนรู้จักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม		/	เพื่อนที่คบอยู่ปัจจุบันไม่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
มีความคิดแบบผู้กระทำความผิด		/	-
การศึกษา/ การทำงาน		/	มีทัศนคติเชิงบวกกับโรงเรียน
ใช้ยาเสพติด		/	ยังไม่ใช้สารเสพติด
ครอบครัว/ การแต่งงาน		/	ในสถานการณ์ปัจจุบัน ถึงแม้บิดามารดาจะหย่าร้างกันไปแล้ว แต่ยังคงให้ความใส่ใจในการดูแลกันในครอบครัว มารดามีความใส่ใจในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเยาวชน และความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เป็นอยู่มีได้เสริมแรงหรือเพิกเฉยต่อพฤติกรรมต่อต้านสังคม
กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ	/		เริ่มแสดงถึงปัญหา เนื่องจากถูกไล่ออกจากทีมฟุตบอล จึงเริ่มมีเวลาว่างมาก

การวางแผนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู

จากการประเมินมิติความเสี่ยงของกรณีตัวอย่าง พบมิติความเสี่ยงเพียงด้านเดียว คือ การใช้กิจกรรมยามว่าง/นันทนาการ อีกทั้งพบปัญหาของการahunหันพลันแล่น และมีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์

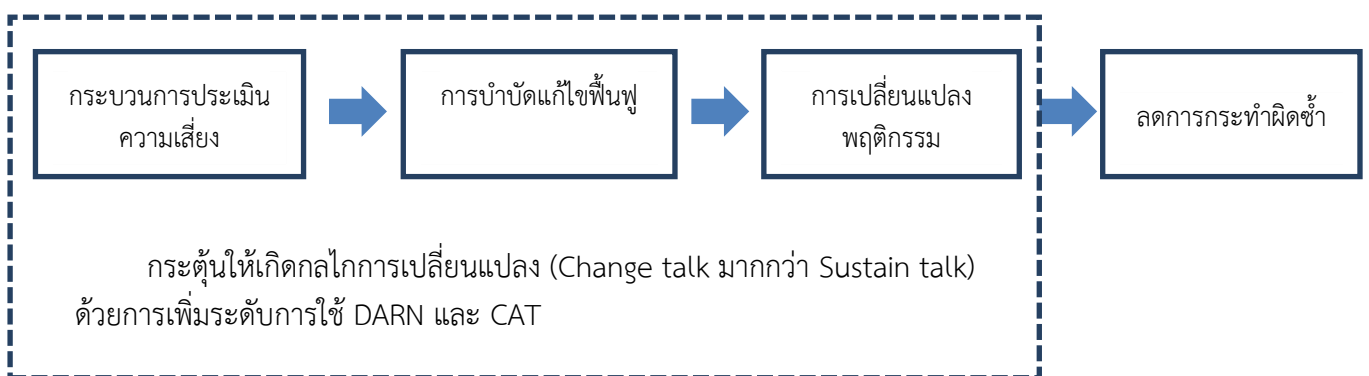
ในกรณีนี้ ผู้บำบัดจึงให้คำแนะนำมารดาของเด็กชายว่า ยังไม่มีความจำเป็นในการส่งเด็กชายไปโรงเรียนดัดสันดาน เนื่องจากการย้ายไปโรงเรียนดัดสันดานมิได้ช่วยแก้ไขมิติความเสี่ยงที่พบและปัญหาที่เกิดขึ้น สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหามารดาควรมองหา กิจกรรมยามว่าง/นันทนาการที่เป็นประโยชน์ มีการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรม โดยให้เด็กชายมีส่วนร่วมในการค้นหา เลือกและกำหนดกิจกรรมยามว่างที่มีประโยชน์ และให้มารดาพาเด็กชายพบผู้บำบัดเพื่อจัดการกับปัญหาahunหันพลันแล่น และมีทักษะในการควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น

ข้อสังเกต

ความชัดเจนของ Case Conceptualization เกิดจากผู้บำบัดมีทักษะความสามารถในการประเมินมิติความเสี่ยงที่ครอบคลุม และตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริง ซึ่งจะทำให้การบำบัดแก้ไข้มีประสิทธิภาพ

๒.๔ แนวคิดการบำบัดแก้ไข้ฟื้นฟู

แนวคิดในการบำบัดแก้ไข้ฟื้นฟูโดยใช้ FCBT กับผู้รับการบำบัดในกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญกับ Case Conceptualization ที่ทำให้เกิดความชัดเจนในมิติความเสี่ยง และตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของผู้รับการบำบัด ซึ่งจะทำให้มีการบำบัดแก้ไข้ฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การลดการกระทำผิดซ้ำ ตามแผนภาพนี้

กลไกการเปลี่ยนแปลง เกิดได้ ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ ผู้บำบัดมีการตอบสนองแก่ผู้รับการบำบัดที่ไม่สอดคล้องกับ MI เช่น ใช้การเผชิญหน้า ชี้นำ สั่งสอน โต้แย้ง หรือโน้มน้าว การกระทำเช่นนี้ จะส่งผลให้ผู้รับการบำบัด มีคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะไม่เปลี่ยนแปลงตนเอง(Sustain talk) เป็นคำพูดใดๆ ก็ตาม ที่แสดงถึงสิ่งตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลง พอใจที่จะทำแบบเดิม บ่อยครั้งจะเป็นในรูปแบบของการลดทอนความสำคัญ หรือมีข้ออ้างให้การทำพฤติกรรมทางลบ หรือพฤติกรรมเสี่ยงนั้นต่อไปซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่แย่ลง คือ ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและไม่สามารถลดการกระทำผิดซ้ำได้

กรณีที่ ๒ ผู้บำบัดมีการตอบสนองแก่ผู้รับการบำบัดที่สอดคล้องกับ MI เช่น เห็นว่าผู้รับการบำบัดเป็นศูนย์กลาง เอาใจเขามาใส่ใจเรา เคารพในการตัดสินใจของผู้รับการบำบัด หรือดึงแรงจูงใจของผู้รับการบำบัดออกมา การกระทำเช่นนี้ จะส่งผลให้ผู้รับการบำบัด เกิดคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง(Change talk) เป็นคำพูดใดๆ ที่จะนำไปสู่ทิศทางของความตั้งใจแน่วแน่ และการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ คือ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสามารถลดการกระทำผิดซ้ำได้

รูปแบบเชิงประจักษ์ของคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลง มี ๒ แบบ

๑.๑ การเตรียมตัวสำหรับคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลง (Change talk)

D: Desire ความปรารถนา (ฉันอยากจะตั้งใจเรียนมากขึ้น)

A: Ability ความสามารถ (ฉันสามารถไปเข้าห้องเรียนได้)

R: Reasons เหตุผล (การได้เกรดที่ดีขึ้นสำคัญสำหรับฉัน)

N: Need ความจำเป็น (ฉันต้องหาทางที่จะสอบผ่านให้ได้)

๑.๒ สิ่งที่ขับเคลื่อน Change Talk

C: Commitment คำมั่นสัญญา (สัปดาห์นี้นฉันจะเข้าเรียนทุกวิชา)

A: Activation กระตือรือร้น (ฉันวางแผนที่จะคุยกับอาจารย์แนะแนวมากขึ้น)

T: Taking Steps ลงมือทำ (ฉันได้ไปคุยกับอาจารย์เพื่อขอทำงานที่ยังขาดส่งอยู่ส่งให้ครบ)

คำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงนั้น จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดคำพูดที่จะขับเคลื่อนความตั้งใจไปสู่การลงมือทำเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

สิ่งสำคัญ

๑. สิ่งที่ได้รับการบำบัดได้ยืนตัวเองพูด สำคัญกว่าสิ่งที่คุณพูด (การเปลี่ยนแปลงจะเกิดจากสิ่งที่บุคคลพูดกับตนเอง)
๒. การที่ผู้รับการบำบัดมี Change talk มากจะสามารถทำนายได้ว่าจะมีการเปลี่ยนพฤติกรรมจริงๆ
๓. การใช้ทักษะการสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ (MI) ช่วยให้ผู้รับการบำบัดมี Change talk เพิ่มมากขึ้น

การบำบัดแก้ไขฟื้นฟู

การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูโดยใช้ FCBT มุ่งเน้นการจัดการกับมิติความเสี่ยงของการกระทำผิดซ้ำ ด้วยวิธีต่างๆ ดังนี้

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	ตัวอย่างเทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด
มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม	- สร้างพฤติกรรมไม่กระทำผิดในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง - สร้างการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) เพื่อให้เกิดความเชื่อว่าตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงได้	- ให้เรียนรู้ และระบุถึงสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงอันจะนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมาย - เขียน “แผนการที่จะหลีกเลี่ยงสถานการณ์ หรือสิ่งที่มีความเสี่ยง” และมีแผนการฝึกปฏิบัติ - เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติทักษะใหม่ การแสดงพฤติกรรมที่จะสามารถใช้ได้ในสถานการณ์เสี่ยง
มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม	- มุ่งความสนใจไปที่ - ความสามารถในการควบคุมตนเอง - ความสามารถจัดการความโกรธ - ทักษะในการแก้ไขปัญา	- สอนและฝึกทักษะในการจัดการกับตนเอง (Build self-management skills) - สอนและฝึกทักษะการจัดการความโกรธ (teach anger management) - สอนและฝึกทักษะทางสังคม (Social skills) เช่น ทักษะทางสังคมในการหลีกเลี่ยงจากการทะเลาะวิวาท

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	ตัวอย่างเทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด
มีเพื่อนหรือคนรู้จักมี พฤติกรรมต่อต้านสังคม	ลดความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และเพิ่ม ความเกี่ยวข้องกับผู้มีพฤติกรรม เอื้อสังคม (Pro-social others)	- ใช้ MI ในการเพิ่มความต้องการในการหลีกเลี่ยง กลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม - เพิ่มการใช้เวลากับกิจกรรมที่มีประโยชน์ - ใช้การสัญญาและการติดตามพฤติกรรมในการ ลดการติดต่อกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
มีรูปแบบความคิดแบบ ผู้กระทำผิด	ลดความคิดแบบผู้กระทำผิด โดย การสร้างและฝึกให้มีรูปแบบ ความคิดแบบผู้กระทำผิดให้มี ความเสี่ยงน้อยลง	- ทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความคิด ที่บิดเบือน (thinking errors) เช่น การยึดตัวเอง เป็นศูนย์กลาง (Self-center) การมองข้อดีหรือ ความสำเร็จของตนเองเป็นเรื่องเล็กน้อย (Minimization) การตีตราตนเองหรือคนอื่น ในทางลบ (Mislabeling) การคิดไปก่อนว่าจะเกิด สิ่งเลวร้าย (assuming the worst) หรือ การ ตำหนิผู้อื่น (Blaming others) - สอนและฝึกให้ความคิด แบบไหนเป็นความคิด ที่บิดเบือน และจะแก้ไขความคิดนั้นอย่างไร - สอนและฝึกให้สามารถแก้ไขการตีความแบบไม่ เป็นมิตร (hostile interpretation) นอกจากนี้ ยังมีวิธีการเฉพาะที่ใช้สำหรับบำบัด แก้ไขเพื่อลดความคิดแบบผู้กระทำผิด โดยมี ขั้นตอน และเครื่องมือที่ชัดเจนสามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง (Tafrate,R.,& Mitchell, D.๒๐๑๔) ได้แก่ - การวิเคราะห์สถานการณ์ ความคิด การ ตัดสินใจ (S-T-D analysis) - การบันทึกแบบบันทึกความคิด (Thinking Help Sheet) - การแสดงบทบาทสองเสียง (Two Voice Role-play)

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	ตัวอย่างเทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด
การศึกษา/การทำงาน	- ส่งเสริมให้เรียน หรือทำงาน พร้อมกับ ให้การเสริมแรง และให้เกิดความพึงพอใจ ในการเรียน หรือทำงาน - สร้างการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในบริบทของการทำงานและการเรียน	- ให้ค้นหาสิ่งที่ขาดแคลนเกี่ยวกับการใช้ชีวิต หรือสิ่งที่จะควรจะได้รับเพิ่มเติม และค้นหาจุดแข็ง ในด้านการศึกษา/การทำงาน - ส่งเสริมให้เข้าร่วมในการฝึกอบรมที่จำเป็น - สอนและฝึกทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่อการ ทำงาน/การเรียน เช่น ทักษะการสื่อสารใน สถานการณ์ที่ยากลำบาก ทักษะการจัดการกับการถูกกล่าวโทษหรือกล่าวหา
การใช้ยาเสพติด	- ลดการใช้สารเสพติด - ลดพฤติกรรมส่วนตัวและลด พฤติกรรมร่วมกับผู้อื่นที่จะนำไปสู่ การใช้สารเสพติด - หาทางเลือกอื่นหรือกิจกรรมอื่น เพื่อไม่ให้หมกมุ่นกับการใช้สารเสพติด	- ใช้ MI เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือเกิดความต้องการ ที่จะหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด - ให้ออกถึงสภาวะแวดล้อมที่มีความเสี่ยงสูง และ สอนกลยุทธ์ในการหลีกเลี่ยง พร้อมกับการสอน และฝึกทักษะเพื่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ๆ มีและ เกิดทักษะการจัดการปัญหา ในสถานการณ์ที่เสี่ยงสูงนั้นๆ - ส่งต่อศูนย์บำบัดยาเสพติด หากมีความจำเป็น
ครอบครัว/การแต่งงาน	- มีการอบรมเลี้ยงดู ที่มีการกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ที่เข้มแข็ง ชัดเจน	- ฝึกผู้ปกครองให้เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในเรื่อง ของทัศนคติและพฤติกรรมเอื้อสังคม (Prosocial) - สร้างแผนการปรับพฤติกรรมสำหรับพฤติกรรม ที่ผู้ปกครองต้องการ การทำงาน การทำการบ้าน รวมถึงระบุถึงรางวัลที่จะได้รับเมื่อแสดง พฤติกรรมนั้นๆ - พัฒนาความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเน้นความผูกพันในครอบครัว ลดการตำหนิ เพิ่มการชื่นชม เพิ่มการสัมผัส การติดต่อสื่อสาร และบอกถึง ข้อดีของกันและกัน - สอนและฝึกทักษะทางสังคม เช่น การร้องทุกข์ ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การจัดการกับคนที่กำลังโกรธ แสดงความรู้สึก รวมถึงวางแผน และเพิ่มความถี่ในการทำกิจกรรมร่วมกันกับ ครอบครัวมากขึ้น

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	ตัวอย่างเทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด
กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ	ส่งเสริมการเข้าร่วม การให้รางวัล และความพึงพอใจในการทำ กิจกรรมยามว่าง/นันทนาการ	- ใช้ MI เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือความต้องการใน การเข้าร่วมกิจกรรมเอื้อสังคม (Prosocial activity) - สนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมเอื้อสังคม - สอนและฝึกทักษะที่จำเป็นในการเข้าร่วม กิจกรรมนั้น

หมายเหตุ: การสร้างแรงจูงใจโดยให้ผู้รับการบำบัดเห็นคุณค่าของชีวิตตนเอง เห็นว่าในอนาคตเขาควรทำพฤติกรรมอย่างไร สามารถลดพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ผู้รับการบำบัดให้ความสำคัญ และเลือกทำแต่พฤติกรรมที่จะนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณค่าได้นั้น ผู้บำบัดสามารถเลือกการสำรวจค่านิยมทางบวกด้วยแบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับการบำบัดเห็นเส้นทางข้างหน้าที่คุณค่าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง

ปรับจาก Andrew, D., & Bonta, J. (Eds.) (๒๐๑๐). The Psychology of Criminal Conduct (๕th Edition ed.). New Providence, NJ: Matthew Bender & Company, Inc., LexisNexis Group.

การสำรวจค่านิยมทางบวกด้วยแบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet)

การช่วยให้ผู้รับการบำบัดหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง (เป้าหมาย คือ การหลีกเลี่ยง) เป็นแค่ส่วนหนึ่งของกระบวนการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น แต่การช่วยให้ผู้รับการบำบัดเห็นเส้นทางชีวิตข้างหน้าที่คุณค่าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองนั้น (เป้าหมาย คือ สิ่งที่ต้องทำ) ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้กัน หากผู้บำบัดเข้าใจว่าอะไร คือ สิ่งสำคัญในชีวิตของผู้รับการบำบัดก็จะเข้าใจว่าอะไรสามารถเป็นแรงจูงใจของเขาได้

ค่านิยม คือ ทิศทางการดำเนินชีวิตในภาพรวมที่จะมีอิทธิพลกับเราไปตลอดชีวิต

เป้าหมาย คือ สิ่งสามารถบรรลุได้ และมีวันที่เป้าหมายนั้นสำเร็จลง

ตัวอย่าง ๑ พ่อแม่อาจมีเป้าหมายว่าลูกต้องทำการบ้าน และเป้าหมายนั้นจะสำเร็จลงเมื่อลูกสำเร็จการศึกษา ในขณะที่ค่านิยมที่ซ่อนอยู่ คือ “การเป็นพ่อแม่ที่เอาใจใส่ลูก” จะแสดงออกมาในหลากหลายรูปแบบตลอดชีวิตของผู้รับการบำบัดคนนั้น

ตัวอย่าง ๒ ผู้รับการบำบัดอาจมีเป้าหมายที่จะพ้นการคุมประพฤติด้วยดี ทำให้เขาเลือกที่จะเข้าร่วมกลุ่มการจัดการกับความโกรธตามที่ศาลสั่ง เป้าหมายนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อเขาพ้นกำหนดการคุมประพฤติ ในขณะที่ค่านิยมของ “การมีชีวิตอยู่อย่างสงบสุข” จะยังเป็นค่านิยมในชีวิตเขาต่อไป แม้ว่าการคุมประพฤติจะจบลงแล้ว

การคุยกับผู้รับการบำบัดเกี่ยวกับค่านิยมและเป้าหมาย มักจะเปิดเผยให้เห็นว่าแท้จริงแล้ว ผู้รับการบำบัดมีความปรารถนาที่จะเลี้ยงดูครอบครัว มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีอาชีพที่มีคุณค่า เป็นต้น โดยส่วนใหญ่แล้วพฤติกรรมต่อต้านสังคมมักไม่สอดคล้องกับค่านิยมของผู้รับการบำบัด และเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าผู้รับการบำบัดไม่รู้วิธีรับมือกับปัญหาในชีวิต หรือวิธีที่จะดำเนินตามค่านิยมของตน การคาดเดาว่าผู้รับการบำบัด

ส่วนใหญ่จะมีค่านิยมต่อต้านสังคมอยู่แล้วมาแต่กำเนิด เป็นการปิดโอกาสที่จะได้คุยกับผู้รับการบำบัดว่าแท้จริงแล้วสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเขาคืออะไร

ดังนั้น ในการที่จะทราบว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเขาคืออะไรนั้น Tafrate & Mitchell. (๒๐๑๖) ได้เสนอเครื่องมือที่จะช่วยให้การค้นหาสิ่งที่มีความสำคัญในชีวิต คือ แบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) โดยขั้นตอนของการใช้แบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑: ทบทวนความหมายและความสำคัญของค่านิยมโดยย่อ

ตัวอย่างการอธิบาย: วันนี้ฉันต้องการให้คุณได้ใช้เวลาช่วงหนึ่งพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่มีความสำคัญกับคุณ สิ่งที่ทำให้คุณรู้สึกว่าคุณค่าต่อการใช้ชีวิต ฉันเรียกสิ่งเหล่านี้ว่าค่านิยม (Values) พวกเราทุกคนต่างมีค่านิยม เพียงแต่เรามักไม่ทราบแน่ชัดว่าสิ่งเหล่านั้นคืออะไร เพราะเราไม่ใส่ใจที่จะบอกตัวเองและทำให้ชัดเจนว่าสิ่งที่สำคัญเหล่านั้นสำหรับเราคืออะไร เมื่อเราไม่ตัดสินใจตามค่านิยมดังกล่าว เรามักไม่พึงพอใจกับการใช้ชีวิตเท่าที่ควร ดังนั้น การค้นหาว่าอะไรคือคุณค่าหรือสิ่งที่สำคัญสำหรับเรา จะช่วยให้เรามีโอกาสที่จะตัดสินใจสิ่งต่างๆ ในชีวิตได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับค่านิยมของเรา

ขั้นตอนที่ ๒: แนะนำแบบบันทึกและให้ผู้รับการบำบัดระบุค่านิยม

ตัวอย่างการอธิบาย: แบบบันทึกนี้ประกอบด้วยรายการค่านิยมต่างๆ ที่เรามักพบส่วนใหญ่ในชีวิตประจำวัน โดยดูที่คอลัมน์ด้านซ้ายและค่านิยมแต่ละประเภทที่ปรากฏ จากนั้นให้วงกลม ๒ ข้อที่มีความสำคัญที่สุดต่อคุณตอนนี้ หากทั้งสองข้อที่คุณเลือกจะเป็นคนละประเภทกัน ก็ไม่เป็นไร แค่พยายามวงกลมข้อที่คุณให้ความสำคัญจริงๆ เท่านั้น และไม่ใช้สิ่งที่คนอื่นคาดหวังว่าให้คุณมีค่านิยมในสิ่งนั้น ยกตัวอย่างเช่น ไม่ใช่ทุกคนที่ให้ความสำคัญอย่างมากกับการเป็นผู้ปกครองหรือกับตำแหน่งหน้าที่การงาน สิ่งเหล่านั้นอาจมีความสำคัญแต่ก็ไม่ใช่อะไรที่คุณค่าหลัก แบบบันทึกนี้มีเป้าหมายเพื่อช่วยให้คุณเข้าถึงสิ่งที่คุณให้คุณค่าอย่างแท้จริง และยังมีพื้นที่ว่างให้คุณได้เขียนค่านิยมได้เอง หากข้อที่ปรากฏไม่ตรงกับสิ่งที่คุณให้ความสำคัญอย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่ ๓: ทำความเข้าใจกับค่านิยมที่ได้รับการเลือกโดยใช้คำถามปลายเปิด และทำทีละข้อ

ตัวอย่างการอธิบาย: ฉันอยากจะทราบเกี่ยวกับสิ่งที่มีความหมายต่อคุณให้มากขึ้น คุณเลือกวงกลม ... อะไรที่ทำให้คุณคิดว่าค่านิยมนั้นสำคัญต่อคุณ?

ขั้นตอนที่ ๔: สะท้อนกลับสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้รับการบำบัดมากที่สุด

ขั้นตอนที่ ๕: ให้ผู้รับการบำบัดระบุเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่เลือก ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อทำความเข้าใจกับเป้าหมาย

ตัวอย่างการอธิบาย: ตอนนี้เราได้พูดคุยเกี่ยวกับค่านิยมเฉพาะ ฉันอยากจะให้คุณลองดูที่คอลัมน์ “เป้าหมายของคุณ” (Your Goal) และเขียนเป้าหมายที่คุณต้องการทำให้สำเร็จหรือสิ่งที่คุณต้องการประสบความสำเร็จภายในระยะเวลา ๖ เดือน – ๑ ปี ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยม....

ขั้นตอนที่ ๖: ให้จัดทำรายละเอียดและระบุ “ก้าวต่อไป” (Next Step) (นี่คือชิ้นงานที่ผู้รับการบำบัดสามารถทำซึ่งจะช่วยให้เขาหรือเธอ เข้าใกล้ความสำเร็จได้มากขึ้น) มอบหมายชิ้นงานนี้ในขั้นตอนถัดไป และหากจำเป็น ให้ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้เขาได้ขยายความ

ตัวอย่างการอธิบาย: จากตรงนี้ เราต้องการให้มีการกำหนดแผนระยะสั้นๆ ที่จะช่วยให้คุณไปสู่ความสำเร็จได้ง่ายขึ้น กล่าวคือ บางอย่างที่คุณคิดว่าควรทำให้เกิดขึ้นในชีวิต และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ แม้ว่านั่นจะไม่ใช่วาง่าย หัวใจของความสำเร็จคือการเริ่มต้น แม้ว่าจะเป็นก้าวเล็กๆ ในทิศทางที่คุณคิดว่าสำคัญ นั่นคือก้าวที่คุณควรทำต่อไป ดังนั้น ในคอลัมน์ก้าวต่อไป ให้เขียนสิ่งที่คุณสามารถทำระหว่างนี้ ที่จะช่วยในการเริ่มต้นสู่ความสำเร็จนั้น

ขั้นตอนที่ ๗: สรุปความเชื่อมโยงระหว่างความคิด (Thinking) การกระทำ (Actions) และค่านิยม (Values)

ตัวอย่างการปิด: โดยสรุป เราได้พูดคุยเกี่ยวกับการรู้จักค่านิยมตนเองสามารถช่วยเป็นแนวทางให้เราตัดสินใจได้ดีขึ้นได้อย่างไร และเมื่อเราตั้งเป้าหมายของสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อเรามากที่สุดนั้น จะช่วยให้เราเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเราควรเริ่มต้นการเดินทางอย่างไร คุณได้กำหนด ว่าเป็นเป้าหมายหนึ่งที่มีความสำคัญในชีวิตของคุณ และคุณได้บอกว่า ... คือก้าวต่อไปที่คุณจะทำ เมื่อเราได้พบกันคราวหน้า ฉันอยากจะเห็นว่าเมื่อคุณลงมือทำแล้ว ผลเป็นอย่างไรบ้าง

สำหรับแบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) (ภาคผนวก ค)

หลังจากใช้แบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่มีคุณค่าในชีวิตของผู้รับการบำบัดแล้ว ลำดับต่อไป ผู้บำบัดจะต้องทำการพัฒนาความเหมือนและความต่างระหว่างค่านิยมและการตัดสินใจ (Developing Discrepancy-Consistency Between Values and Decisions) เพื่อให้ผู้รับการบำบัดเข้าใจและตระหนักว่าพฤติกรรมที่เขาทำอยู่นั้น มีความแตกต่างหรือสอดคล้องกับค่านิยมของตนเองอย่างไร และสนับสนุนให้ผู้รับการบำบัดเห็นว่าควรจะทำแต่พฤติกรรมที่จะนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณค่า ตามขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ ๑: อธิบายความต่าง (Discrepancy)

ขั้นตอนที่ ๑: พูดคุยเกี่ยวกับการตัดสินใจไม่นานนี้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่านิยมที่ระบุ

ให้คุณดูแบบบันทึกค่านิยมซึ่งเราได้ทำร่วมกัน และบอกฉันเกี่ยวกับเรื่องที่คุณเพิ่งตัดสินใจไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับ... [เลือกค่านิยมที่ผู้รับการบำบัดตอบไว้ช่วงที่แล้ว]

ขั้นตอนที่ ๒: อธิบายความต่างระหว่างการตัดสินใจและค่านิยม

อะไรทำให้การตัดสินใจไม่สอดคล้องกับค่านิยม?

อะไรคือสิ่งที่เลวร้ายที่สุดสำหรับคุณ ในการตัดสินใจที่ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่คุณให้คุณค่ามากที่สุด?

ขั้นตอนที่ ๓: สะท้อนกลับสิ่งที่สำคัญมากที่สุดสำหรับผู้รับการบำบัด

ขั้นตอนที่ ๔: (หากมี) อธิบายความเชื่อมโยงที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างการตัดสินใจและการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมอีกในอนาคต

การตัดสินใจนี้จะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรมตามมา?

ในอดีต การตัดสินใจเช่นนี้สร้างปัญหาให้คุณอย่างไร?

ขั้นตอนที่ ๕: สะท้อนกลับสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้รับการบำบัด

อะไรทำให้การตัดสินใจไม่สอดคล้องกับค่านิยม?

ส่วนที่ ๒: อธิบายความเหมือน (consistency)

ขั้นตอนที่ ๑: พุดคุยเกี่ยวกับการตัดสินใจไม่นานนี้ ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมที่ระบุ

ตอนนี้อยากให้เราได้เล่าเกี่ยวกับสิ่งที่คุณเพิ่งตัดสินใจทำลงไป ซึ่งเป็นไปตาม ... [เลือกค่านิยมที่ผู้รับการบำบัดระบุไว้ในช่วงที่แล้ว]

ขั้นตอนที่ ๒: อธิบายความเหมือนระหว่างการตัดสินใจและค่านิยม

อะไรทำให้เกิดการตัดสินใจตามสิ่งที่คุณให้คุณค่ามากที่สุด?

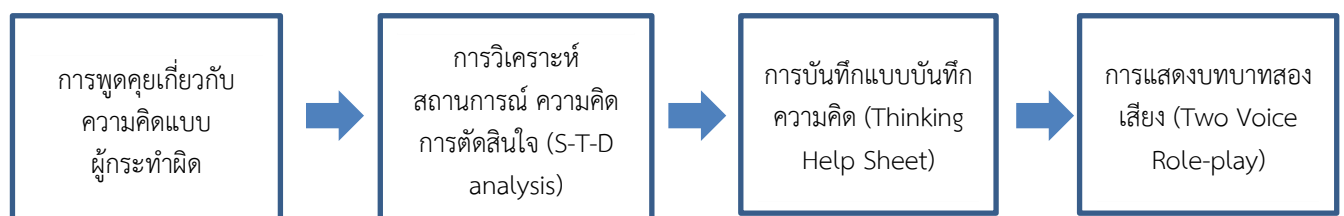
อะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับคุณ ในการตัดสินใจให้เป็นไปตามสิ่งที่คุณให้คุณค่ามากที่สุด?

ขั้นตอนที่ ๓: สะท้อนกลับสิ่งที่สำคัญมากที่สุดสำหรับผู้รับการบำบัด

ขั้นตอนที่ ๔: (หากมี) อธิบายความเชื่อมโยงที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างการตัดสินใจและการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในอนาคต

หากคุณเลือกที่จะตัดสินใจตามสิ่งที่คุณให้ความสำคัญไปตลอด สิ่งนี้จะช่วยให้คุณหลีกเลี่ยงปัญหาในกระบวนการยุติธรรมและนำไปสู่ชีวิตที่ดีขึ้นได้อย่างไร?

การบำบัดที่กล่าวไปข้างต้นนั้น เป็นแนวทางสำหรับการลดมิติความเสี่ยงทั้ง ๘ ด้าน ที่ผู้บำบัดสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหาของผู้รับการบำบัด กรณีที่ผู้บำบัดมีมิติความเสี่ยงในด้านความคิดแบบผู้กระทำความผิดซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า อาจจะมีมากกว่า ๑ รูปแบบ ในการบำบัดความคิดแบบผู้กระทำความผิดนี้ใช้วิธีการบำบัดตามแนวทางของ FCBT ที่เน้นการปรับเปลี่ยนความคิดแบบผู้กระทำความผิดตามแนวทางของ Tafrate,& Mitchell (๒๐๑๔) ดังแผนภาพ

จากแผนภาพ การพูดคุยถึงรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำความผิด มีเป้าหมายที่ทำให้ผู้รับการบำบัดให้ความสนใจกับรูปแบบความคิดของตนเอง ทำให้เกิดความตระหนักรู้ว่ารูปแบบความคิดนั้นมีผลอย่างไรกับชีวิตเขาบ้าง รวมทั้งเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนรูปแบบความคิดนั้น โดยดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอนดังนี้

วิธีการ

- ๑) เลือกที่จะคุยถึงรูปแบบความคิดไหนก่อน
- ๒) ให้เลือกรูปแบบความคิดที่สำคัญที่สุด
- ๓) อธิบายรูปแบบความคิดนั้น โดยใช้คำพูดที่
 - หลีกเลี่ยงการตีตราในทางลบ
 - ไม่ตัดสิน
 - ไม่ใช้คำศัพท์เฉพาะ คำยาก
 - เชื่อมโยงกับสิ่งที่คุณสังเกตเห็นในพฤติกรรมของผู้รับการบำบัด ถ้าเป็นไปได้
- ๔) ใช้ทักษะ OARS เพื่อ
 - สำรวจผลที่เกิดจากรูปแบบการคิดนั้น
 - กระตุ้นให้เกิดคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลง
 - หลีกเลี่ยงการชักจูงหรือโน้มน้าวผู้รับการบำบัด

ขั้นตอนการพูดคุยเกี่ยวกับความคิดแบบผู้กระทำผิด (Criminal Thinking)

ขั้นตอนที่ ๑: แนะนำให้รู้จักรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดและค้นหากรณีเฉพาะที่ทำให้เห็นผลของการตัดสินใจ

ในคราวที่แล้วที่เราพบกัน สิ่งหนึ่งที่เราได้พูดคุยกันคือคุณมีแนวโน้มที่จะ... [ใส่คำอธิบายรูปแบบความคิด (ภาคผนวก ง)] แค่นั้น วันนี้ฉันอยากจะพูดคุยกันต่อในเรื่องนี้ และคุยกันว่ารูปแบบดังกล่าวนี้จะมีผลต่อการตัดสินใจในพื้นที่ชีวิตคุณในแง่มุมอื่นๆ อย่างไร อยากให้เล่าให้ฟังว่า ไม่นานนี้เหตุการณ์ใดที่เมื่อคุณได้ทำรูปแบบพฤติกรรมเช่นนั้นไปทำให้เกิดการตัดสินใจที่แย่หรือสร้างปัญหาขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒: ค้นหาความคิดเฉพาะที่เชื่อมโยงไปสู่การกระทำผิด

คุณนึกถึงอะไรเป็นการเฉพาะหรือบอกตนเองว่าอย่างไรตอนที่กำลัง... [ใส่การตัดสินใจด้านลบที่เชื่อมโยงกับการกระทำผิด]?

[สะท้อนความคิดของผู้รับการบำบัดเป็นระยะ]

ขั้นตอนที่ ๓: ค้นหาผลกระทบต่อความคิดที่เกิดจากปัจจัยความเสี่ยงกระทำผิดที่แตกต่างกัน

อยากให้เล่าให้ฟังว่า ไม่นานนี้คุณมีพฤติกรรมรูปแบบนี้แล้วได้นำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดหรือมีปัญหาบ้าง...ตามมา [เลือก ๑-๒ ข้อด้านล่างที่คุณคิดว่าเกี่ยวข้อง]

กระบวนการยุติธรรม	เพื่อนของคุณ
การใช้ยาเสพติดหรือดื่มสุราของคุณ	พนักงานคุมประพฤติของคุณ
การใช้เวลาว่างของคุณ	ความสัมพันธ์ของคุณกับภรรยา/สามี/ลูก/ครอบครัว
งาน/การหางานของคุณ	อารมณ์โกรธของคุณ

ขั้นตอนที่ ๔: ค้นหาความคิดเฉพาะที่เชื่อมโยงกับการกระทำผิด

คุณคิดหรือบอกตัวเองว่าอย่างไรก่อนที่คุณ.... [ใส่การตัดสินใจที่ผิดพลาดซึ่งเชื่อมโยงกับการกระทำผิด]?

[สะท้อนความคิดของผู้รับการบำบัดเป็นระยะ]

ขั้นตอนที่ ๕: สำรวจช่วงเวลาที่เราเคยเกือบมีพฤติกรรมรูปแบบนั้น แต่สามารถดึงตัวเองกลับมา และเลือกตัดสินใจที่ดีกว่าได้

ตอนนี้ ฉันอยากให้คุณเล่าเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเร็วๆ นี้ เมื่อคุณเกือบมีพฤติกรรมรูปแบบนี้ แต่สามารถยับยั้งตนเองและตัดสินใจเปลี่ยนความคิดได้ กล่าวคือ ช่วงเวลาที่รูปแบบนี้เกือบมีอิทธิพลกับคุณแต่คุณสามารถคิดต่างในสถานการณ์นั้นแทนได้

ขั้นตอนที่ ๖: ค้นหาความคิดที่เกิดขึ้นก่อนการตัดสินใจที่ดีกว่าจะเกิดขึ้น

คุณคิดหรือบอกตัวเองว่าอย่างไรก่อนที่คุณ.... [ใส่การตัดสินใจที่ถูกต้องซึ่งเชื่อมโยงกับการกระทำผิด]? [สะท้อนความคิดของผู้รับการบำบัดเป็นระยะ]

ขั้นตอนที่ ๗: จบการสนทนาด้วยการสรุป ซึ่งขัดแย้งกับการตัดสินใจของผู้รับการบำบัด คือเมื่อพวกเขายอมให้รูปแบบความคิดนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกเขา และเมื่อพวกเขาสามารถหลีกเลี่ยงอิทธิพลเหล่านั้นได้

ดังนั้น สรุปคือความเชื่อมโยงระหว่าง... [ระบุรูปแบบความคิด] และผลร้ายที่ตามมา ฟังดูเหมือนคุณกำลังคิดว่า... ในขณะที่เมื่อเวลาที่คุณตัดสินใจได้อย่างถูกต้องขึ้น คุณคิดว่าน่าจะ...

สำหรับการพูดคุยเกี่ยวกับความคิดแบบผู้กระทำผิด Tafrate & Mitchell. (๒๐๑๖) เสนอวิธีการที่จะช่วยฝึกให้ผู้รับการบำบัดเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดแบบผู้กระทำผิด ซึ่งวิธีการเหล่านั้น ได้แก่

๑. การวิเคราะห์สถานการณ์ ความคิดการตัดสินใจ (S-T-D analysis)
๒. การบันทึกแบบบันทึกความคิด (Thinking Help Sheet)
๓. การแสดงบทบาทสองเสียง (Two Voice Role-play)

๑. การวิเคราะห์สถานการณ์ ความคิดการตัดสินใจ (S-T-D analysis)

ในการบำบัดที่ผ่านมา ผู้บำบัดมักให้ความสนใจกับความคิดที่เกิดขึ้นภายหลังการกระทำพฤติกรรมนั้นๆ แต่ในการบำบัดนี้เราให้ความสำคัญกับความคิดที่เกิดขึ้นก่อนการมีพฤติกรรมเสี่ยงของผู้รับการบำบัด โดยใช้การวิเคราะห์ STD

ซึ่งเป็นการตั้งเป้าหมายไปที่ความคิดแบบผู้กระทำผิดเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง (Targeting Criminal Thinking for Change) โดยการวิเคราะห์ตามหลัก STD คือ

S = Situation : สถานการณ์ (ซึ่งในสถานการณ์ดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลเกิดหรือมีพฤติกรรมเสี่ยง เกี่ยวกับการทำลายตนเองหรือมีพฤติกรรมแบบผู้กระทำผิด)

T = Thoughts : ความคิด มักจะเกิดขึ้นตามมาเมื่อเกิดสถานการณ์

D = Decision : การตัดสินใจ หลังเกิดสถานการณ์ → ความคิด → จึงเกิดการตัดสินใจ และเกิดเป็นพฤติกรรม

ตัวอย่างเช่น

S = ไปดื่มเหล้ากับเพื่อนในผับ มีคนทำเบียร์หกใส่ เพื่อนเสริมแรงช่วยยุงให้ทะเลาะกัน

T = เกิดความคิด “เพื่อนจะต้องชื่นชมและยอมรับในตัวฉันถ้าฉันต่อยคนนี้และเพื่อนอาจเลี้ยงเบียร์ฉัน”

D = เลยตัดสินใจต่อยหน้าคนที่ทำเบียร์หกใส่ (ซึ่งการตัดสินใจจะทำให้เกิดพฤติกรรมตามมา)

การสำรวจบริบท STD วิธีการคือ ให้ผู้รับการบำบัดเล่าถึงสิ่งที่ตนเองทำ หรือไม่ได้ทำแล้วคิดว่ามันไม่ดีหรือไม่มีประโยชน์ต่อตัวเอง ซึ่งสถานการณ์นั้นนำไปสู่การตัดสินใจและเกิดพฤติกรรมที่ตามมา จากนั้นผู้บำบัดถามถึงความคิดของผู้รับการบำบัดเพื่อค้นหาความคิดก่อนที่จะเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นว่าคือความคิดอะไร และความคิดนั้นส่งผลให้เกิดการตัดสินใจและพฤติกรรมที่ตามมาอย่างไร จากนั้นให้ผู้รับการบำบัดลองนึกถึงการคิดแบบอื่นที่หากตอนนั้นคิดแบบนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีกว่าและน่าพึงพอใจกว่า

ซึ่งในขั้นตอนการวิเคราะห์สถานการณ์ ความคิด และการตัดสินใจ (S-T-D) ตามขั้นตอนของกระบวนการ CBT มีขั้นตอน ๖ ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

๑. ค้นหาสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง (S)
๒. ค้นหาการตัดสินใจที่ผิดพลาดที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์นั้น (D)
๓. ค้นหาความคิดก่อนเกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาด (T) ซึ่งสิ่งที่ผู้บำบัดต้องระวังในขั้นตอนนี้ คือการแยกแยะระหว่างความคิดกับความรู้สึก ต้องมีความชัดเจนและหาความคิดของผู้รับการบำบัดที่เกิดขึ้นให้ได้
๔. ค้นหาการตัดสินใจที่ถูกต้องที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์นั้น
๕. ค้นหาความคิดก่อนเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้อง
๖. สรุปความแตกต่างของความคิดที่นำไปสู่การตัดสินใจทั้งสองด้าน

๒. การบันทึกรูปแบบความคิดในระหว่างเข้าโปรแกรม (Monitoring Thinking Patterns in Treatment)

เป้าหมายของการบันทึกติดตาม (Monitoring) ได้แก่

- ๑) เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้ของผู้รับการบำบัดต่อรูปแบบการคิดแบบผู้กระทำผิด ที่เกิดขึ้นในช่วงการพูดคุย
- ๒) ได้ความคิดที่นำไปสู่ความเสี่ยง เพื่อนำมาเป็นประเด็นในการพูดคุยระหว่างผู้บำบัดกับผู้รับการบำบัด
- ๓) เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้ฝึกทักษะการคิดในแบบที่สร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในการบันทึกติดตาม ใช้เครื่องมือช่วย คือ แบบบันทึกความคิด (Thinking Help sheet)

การใช้แบบบันทึกความคิด (Thinking Helpsheets) มีขั้นตอน ดังนี้

๑. เมื่อผู้รับการบำบัดเข้ามาพบพร้อมกับแบบบันทึกความคิด (Thinking Helpsheets) แล้ว ก็ให้ชื่นชมผู้รับการบำบัดที่ทำแบบบันทึกความคิด (Thinking Helpsheets) มา แล้วให้ผู้รับการบำบัดเล่าสถานการณ์ที่ส่งผลให้เกิดความคิดฉับพลัน (Immediate Thinking) โดยใช้ หลัก OARS

๒.ผู้บำบัดต้องใช้ทักษะในการสรุปความ ทั้งความคิดเดิม (Immediate Thinking) และความคิดที่ดีกว่า (Better Thinking)

๓.แสดงบทบาทสมมติ โดยผู้บำบัดจะเล่นเป็นความคิดฉับพลัน (Immediate Thinking) และให้ผู้รับการบำบัดเล่นเป็นความคิดที่ดีกว่า (Better Thinking) เพื่อค้น/สู้กับเรา (ผู้บำบัด) ได้ตอบกัน โดยถ้าผู้รับการบำบัดทำได้ดี ก็ชื่นชม จากนั้นเพิ่มระดับความยาก/ความท้าทายขึ้นไปอีก อาจจะลองทำดูสัก ๓ ครั้ง

๔.เสริมแรงให้กับผู้รับการบำบัด อาจจะเป็นการชื่นชมเมื่อผู้รับการบำบัดได้แสดงออกซึ่งความคิดที่ดีกว่า นำเอา Change Talk ออกมาเพื่อให้อารมณ์ความคิดที่ดีของผู้รับการบำบัดได้มีพลัง มีความเข้มแข็งมากขึ้น

แบบบันทึกความคิด (Thinking Help sheet)

ความคิด/รูปแบบความคิด Thought/Thinking Pattern.
สถานการณ์(Situation) : อธิบายสถานการณ์ที่เกิดความคิดนั้นขึ้น (เกิดอะไร ที่ไหน มีใครที่เกี่ยวข้อง)
ความคิดแบบฉับพลัน (Immediate Thinking): เขียน ๑-๒ ประโยคที่อธิบายความคิดที่กำลังเกิดขึ้นในใจของคุณระหว่างที่อยู่ในสถานการณ์นั้น
การตัดสินใจและผลลัพธ์ (Decision and Outcome) : อธิบายสิ่งที่คุณทำลงไป ซึ่งเป็นผลมาจากความคิดฉับพลันและสิ่งที่เกิดขึ้น
ความคิดที่ดีกว่า (Better Thinking) : เขียนวิธีการคิดรูปแบบอื่นที่สามารถนำไปสู่การตัดสินใจและผลลัพธ์ที่ดีกว่าเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น

ตัวอย่างการมอบหมายแบบบันทึกความคิด (Thinking Helpsheet)

ขั้นตอนที่ ๑ แนะนำการคิดซึ่งผู้รับการบำบัดจะต้องเฝ้าติดตามพฤติกรรม

เราได้พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่เราอาจสร้างปัญหาให้คุณ หนึ่งในนั้นคือแนวโน้มที่คุณมักจะ...
[อธิบายความคิด] ...และคุณได้เล่าให้ฟังแล้วว่าเรื่องนี้สร้างปัญหาให้คุณในอดีตที่ผ่านมาอย่างไร เรามาคูเรื่องนี้กัน

- ขั้นตอนที่ ๒ **แนะนำแบบบันทึกความคิด**
- หากเราเริ่มตระหนักว่าความคิดจะมีผลต่อการตัดสินใจในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเรา นี่คือการบันทึกที่ฉันอยากให้คุณเขียนทุกวัน อาจเป็นช่วงเย็นหรือช่วงเวลาใดก็ได้ที่คุณสะดวก เราลองมาทำพร้อมกันสักครั้งเพื่อเป็นตัวอย่าง
- ขั้นตอนที่ ๓ **เขียนคำอธิบายเกี่ยวกับความคิดแบบผู้กระทำผิด ในตารางบนสุดของแบบบันทึก**
- นี่คือความคิดที่ฉันอยากให้คุณลงรายละเอียด เมื่อความคิดแบบนี้เกิดขึ้นในชีวิต ขอให้คุณใส่ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องลงในแบบบันทึก
- ขั้นตอนที่ ๔ **อธิบายช่องสถานการณ์ และยกตัวอย่างจากชีวิตจริงของผู้รับการบำบัดเพื่อให้เห็นภาพ**
- นี่คือช่อง “สถานการณ์” (Situation) ให้อธิบายสถานการณ์ที่ความคิดมีอิทธิพลต่อคุณ [เขียนเล่าเหตุการณ์]
- ขั้นตอนที่ ๕ **อธิบายช่องความคิดแบบฉับพลัน โดยใช้ตัวอย่างเดียวกัน**
- นี่คือช่อง “ความคิดแบบฉับพลัน” (Immediate Thinking) ขอให้คุณเขียนสิ่งที่เข้ามาในความคิดหรือสิ่งที่คุณได้บอกตัวเองเกี่ยวกับสถานการณ์นั้น เช่น คุณบอกว่า... [จดคำพูดของผู้รับการบำบัดที่สะท้อนความคิดของเขา ซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ด้านลบจากตัวอย่างที่พูดคุยกันก่อนหน้านี้]
- ขั้นตอนที่ ๖ **อธิบายช่องการตัดสินใจ/ผลลัพธ์โดยใช้ตัวอย่างเดียวกัน**
- นี่คือช่อง “การตัดสินใจ/ผลลัพธ์” (Decision/Outcome) ให้คุณเขียนสิ่งที่你做และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ด้านบวกหรือด้านลบ [จดผลลัพธ์ด้านลบที่ผู้รับการบำบัดได้เปิดเผยก่อนหน้านี้]
- ขั้นตอนที่ ๗ **อธิบายช่องการคิดและผลลัพธ์ที่ดีกว่าโดยใช้ตัวอย่างเดียวกัน**
- ในช่องสุดท้าย ให้คุณเขียนรูปแบบการคิดที่ดีกว่าเดิม ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจและผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม เช่น เราคุยกันว่ารูปแบบการคิดที่ดีกว่าเดิมอาจเป็น... [จดคำพูดจากความคิดของผู้รับการบำบัดที่อาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีกว่า]
- หากคุณตัดสินใจได้ถูกต้อง สิ่งใดที่คุณสามารถทำให้ความคิดแบบนี้เกิดขึ้นกับคุณได้นั่นเองขึ้นในอนาคต?
- ขั้นตอนที่ ๘ **ถามผู้รับการบำบัดหากเขา/เธอมีคำถาม**
- คุณเข้าใจหรือไม่ว่าต้องทำอะไร? มีอะไรที่ไม่แน่ใจหรือไม่?
- ขั้นตอนที่ ๙ **ปิดการสนทนา**
- ดังนั้น ก่อนนอนทุกคืน ฉันอยากให้คุณได้สะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และว่าคุณพอจะยกตัวอย่างสถานการณ์ที่รูปแบบความคิดแบบนี้เกิดขึ้นได้หรือไม่ หากคุณนึกตัวอย่างได้ ให้เขียนลงในแบบบันทึกไม่ว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไร คราวหน้าเราพบกัน ขอให้คุณนำแบบบันทึกนี้มาพร้อมตัวอย่างสัก ๒-๓ เรื่อง เพื่อจะได้มาพูดคุยกัน

ข้อควรรู้

๑. ผู้บำบัดควรเลือกรูปแบบความคิดจากการคุยและจับประเด็นความคิดที่คิดว่าเป็นปัญหาที่เด่นชัดของผู้รับการบำบัด (จากรูปแบบความคิดทั้ง ๑๓ ข้อใน criminal thinking)
๒. ผู้บำบัดควรเป็นคนเลือกจากการพูดคุย ไม่จำเป็นต้องเป็นการเลือกร่วมกันกับผู้รับการบำบัด
๓. ควรให้แบบบันทึกความคิดเป็นการบ้านของผู้รับการบำบัด ที่จะต้องกลับไปทำก่อนที่จะกลับมาพบกันในครั้งต่อไป
๔. สามารถเขียนบันทึกความคิดได้มากกว่า ๑ แต่ไม่ควรเกิน ๒ รูปแบบ เพราะมันจะเยาะเย้ยไปอาจทำให้ผู้รับการบำบัดสับสนได้
๕. เมื่อผู้รับการบำบัดนำใบงานมาส่ง ผู้บำบัดควรให้รางวัลหรืออาจชมเชยเพื่อเป็นแรงเสริมทางบวกแก่ผู้รับการบำบัด
๖. กรณีที่ผู้รับการบำบัดไม่ทำใบงานมาส่ง ผู้บำบัดไม่ควรปล่อยละเลย เพราะนั่นจะเป็นแรงเสริมให้ผู้รับการบำบัดไม่ยอมให้ความร่วมมือ ควรให้ผู้รับการบำบัดลงมือทำในขณะนั้นเลย

๓. การแสดงบทบาทสองเสียง (Two Voice Role-play)

การแสดงบทบาทสองเสียงเป็นแบบฝึกหัดที่ต่อเนื่องจากแบบบันทึกความคิดที่ผู้รับการบำบัดได้ทำเสร็จไป เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้ฝึกฝนการตอบโต้การคิดแบบผู้กระทำผิด และฝึกสร้างคำพูดกับตนเอง (self-statement) ที่เชื่อมโยงกับความเสียงต่างๆ ในชีวิตให้เป็นไปในทางบวกขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ทบทวนแบบบันทึกเสริมแรงเชิงบวกให้ผู้รับการบำบัดสามารถลงแบบบันทึกได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ให้ผู้รับการบำบัดอธิบายเกี่ยวกับแบบบันทึกให้คุณฟังทีละเรื่องราว โดยให้อธิบายสถานการณ์นั้นๆ อย่างเฉพาะเจาะจง และให้คุยกันในรายละเอียดเกี่ยวกับความคิดแบบฉับพลันและความคิดแบบที่ดีกว่า

- ฉันตั้งใจที่คุณทำแบบบันทึกได้อย่างครบถ้วน ตอนนี้ฉันอยากให้คุณได้อธิบายแบบบันทึกนี้ ลองเล่าสถานการณ์ที่คุณบันทึกไว้ ฉันอยากรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากเหตุการณ์นั้น
- โอเค ฉันเข้าใจสถานการณ์ชัดเจนแล้ว ตอนนี้มาคุยกันเกี่ยวกับความคิดแบบฉับพลัน คุณคิดยังไงในช่วงเวลานั้น?
- ตอนนี้ เล่าให้ฉันฟังเกี่ยวกับความคิดแบบที่ดีกว่า ลองอธิบายโดยให้รายละเอียดกับฉัน

ขั้นตอนที่ ๒ สรุปบทของการคิดแบบฉับพลันและความคิดแบบที่ดีกว่าของผู้รับการบำบัด

- ฟังดูเหมือนว่าจะมีความคิด ๒ ด้านในหัวคุณ ลองมาดูกันให้ชัดเจนดีกว่าว่า แต่ละด้านเป็นอย่างไร บางครั้งคุณบอกตัวเองว่า [ใส่ตัวอย่างความคิดแบบฉับพลัน] และนั่นนำไปสู่ความยากลำบากที่เราได้คุยกันไปแล้ว บางครั้งคุณสามารถบอกตัวเอง [ใส่ตัวอย่างความคิดแบบที่ดีกว่า] อธิบายแบบนี้ได้หรือไม่? หรือคุณอยากอธิบายต่างไปจากนี้?

ขั้นตอนที่ ๓ แสดงบทบาทสมมติ อธิบายการแสดงบทบาทสมมติโดยใช้การอุปมาความคิดทั้งสองแบบ ให้แสดงบทบาทสมมติเป็นด้านที่มีความคิดแบบฉับพลัน และให้ผู้รับการบำบัดแสดงบทบาทสมมติเป็นแบบที่มีความคิดที่ดีกว่า

- ฉันอยากจะลองบางอย่าง ฉันอยากให้คุณเป็นนักแสดงสักครู่ ฉันจะแสดงบทบาทด้านความคิดแบบฉับพลัน และนำเสนอรูปแบบบางอย่างที่มาจากความคิดนั้น ฉันอยากให้คุณสวมบทบาทในอีกด้านหนึ่งคือ ด้านความคิดที่ดีกว่า และคอยโต้ตอบสิ่งที่ฉันจะพูด ฉะนั้น ฉันจะเป็นความคิดแบบฉับพลัน และฉันอยากให้คุณแสดงเป็นความคิดที่ดีกว่า แล้วมาดูกันว่า คุณจะโต้ตอบความคิดของฉันได้หรือไม่

คุณควรใช้เวลาสักครู่เพื่อคิดตัวอย่างความคิดแบบฉับพลัน จากนั้นบอกกับผู้รับการบำบัด และรอการโต้ตอบจากพวกเขาในรูปแบบของความคิดที่ดีกว่า โดยให้เริ่มจากง่ายไปยาก และมีการเสริมแรงเชิงบวกให้กับผู้รับการบำบัดเมื่อเขาพยายามและทำสำเร็จ หากพวกเขาทำได้ดี ให้ตัวอย่างความคิดแบบฉับพลันเพิ่มเติม ที่มีระดับความยากหรือความสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และให้ผู้รับการบำบัด ตอบโต้ในบทบาทของความคิดที่ดีกว่า

- ทำได้ดี คุณตอบโต้เรื่องนั้นได้ดี ฉะนั้นตอนนี้ฉันจะเพิ่มระดับ

หากผู้รับการบำบัดทำได้ดี ให้ตัวอย่างเพิ่มเติม โดยอาจเพิ่มระดับ และความยากขึ้นเล็กน้อย และให้ผู้รับการบำบัดตอบโต้อีกครั้งในรูปแบบของความคิดที่ดีกว่า โดยรวมแล้วควรพยายามทำสัก ๓-๔ ตัวอย่าง หากผู้รับการบำบัดทำไม่ได้ ให้กำลังใจเขา และลองใหม่อีกครั้ง หรือลองให้ตัวอย่างความคิดกับเขา

ขั้นตอนที่ ๔ การซักถามโดยละเอียด(Debrief) เสริมแรงการแสดงออกความคิดที่ดีกว่า อภิปรายวิธีการสร้างความคิดที่ดีกว่าให้เข้มแข็ง โดยเสริมแรงให้มีการทำแบบบันทึกให้สมบูรณ์

- คุณแสดงบทบาทของความคิดที่ดีกว่าได้ดีมาก คุณคิดว่าชีวิตคุณจะเปลี่ยนไปอย่างไรหากคุณใส่ใจกับความคิดนี้ให้มากขึ้น?
- คุณมีวิธีการทำให้ความคิดนี้ชัดเจนขึ้นในตัวเองได้อย่างไร? [คุณสามารถให้คำแนะนำที่เป็นรูปธรรมหรือเฉพาะเจาะจงให้กับผู้รับการบำบัดได้ หากคุณมี]
- คุณคิดว่าในคราวหน้าที่คุณต้องตกอยู่ในสถานการณ์นั้น โอกาสที่ความคิดนี้จะชนะใจคุณเป็นอย่างไร ?
- ดูเหมือนว่าในสถานการณ์อย่างเช่น ...[ใส่เหตุการณ์ในแบบบันทึก] คุณสามารถสร้างความคิดแบบที่ดีกว่าออกมาได้ ซึ่งสามารถทำให้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปหากคุณสามารถทำในอดีต ดังนั้น ฉันอยากให้คุณทำแบบบันทึกนี้ต่อไป เพื่อที่เราจะได้ช่วยกันสร้างความคิดแบบนี้ให้เข้มแข็งขึ้นในตัวเอง และหยุดรูปแบบความคิดที่ได้เคยนำคุณไปสู่ปัญหา

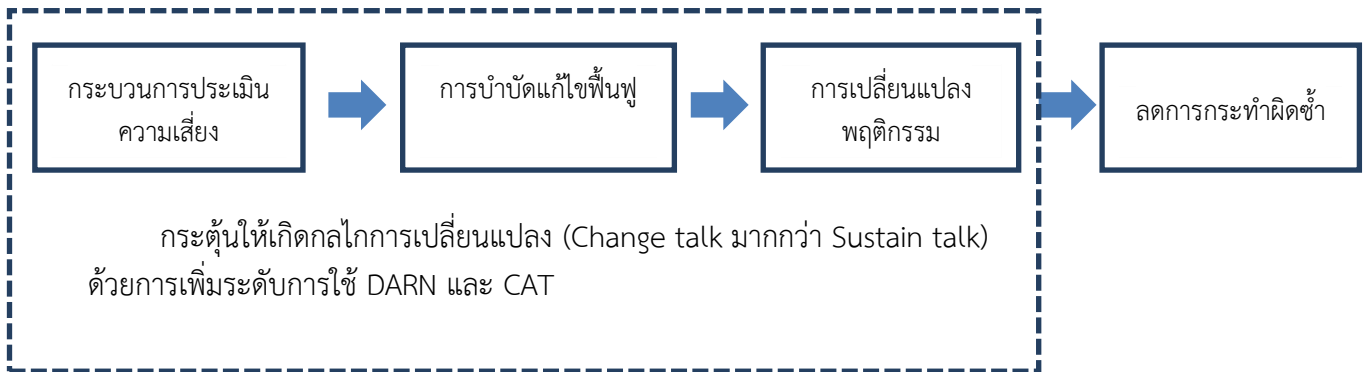
บทที่ ๓

กรณีศึกษา

บทที่ ๓

กรณีศึกษา

การใช้ Forensic Cognitive Behavior Therapy กับผู้รับการบำบัดในกระบวนการยุติธรรม ให้ความสำคัญกับ Case Conceptualization ที่ทำให้เกิดความชัดเจนในมิติความเสี่ยง และตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของผู้รับการบำบัด ซึ่งจะทำให้มีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันจะนำไปสู่การลดการกระทำผิดซ้ำ ตามแผนภาพนี้

ตัวอย่างกรณีศึกษา

ลักษณะทั่วไป

เยาวชนชายวัยรุ่น อายุ ๑๖ ปี รูปร่าง ผอม สูง (สูงประมาณ ๑๗๐ ซม.) ผิวขาวผมน้ำตาล หน้าตาสะอาดไม่มีสิว ไม่มีรอยสักตามร่างกาย ยิ้มแย้ม พูดจาโต้ตอบได้ดี น้ำเสียงชัดเจน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ผลการทดสอบทางจิตวิทยา

เชาวน์ปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง

ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์ และปรับตัว เยาวชนมีลักษณะพึงพิง รู้สึกไม่มั่นคงทางจิตใจ ทำตามอารมณ์ รู้สึกตนเองบกพร่อง ไม่สมบูรณ์ มีแนวโน้มแสดงออกในทางก้าวร้าวต่อต้าน ไม่เป็นมิตร เมื่อถูกกระตุ้น ค่อนข้างมีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น การปรับตัวมีแนวโน้มโดยจงใจหลีกเลี่ยงการเผชิญปัญหา โดยกล่าวโทษบุคคลอื่นว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนเองล้มเหลวหรือเกิดปัญหา

ข้อหา

ร่วมกันชิงทรัพย์ กระทำผิดครั้งที่ ๑

ประวัติด้านครอบครัว

สภาพครอบครัวแตกแยก บิดามารดาเลิกรากันตั้งแต่เยาวชนอายุได้ประมาณ ๑๐ ปี ก่อนหน้านั้นบรรยากาศในครอบครัวไม่ราบรื่น บิดามารดาที่มีความขัดแย้ง ทะเลาะเบาะแว้งบ่อยครั้ง ถึงขั้นลงไม้ลงมือ ทบตีทำร้ายร่างกายกัน โดยบิดามีอุปนิสัยดุเข้มงวด พูดจาประชดประชัน ประกอบกับชอบดื่มสุรา ส่วนมารดาใช้ยาเสพติดบ่อย ชอบออกเที่ยวในเวลากลางคืน รวมทั้งมีพฤติกรรมชอบเล่นการพนัน เยาวชนเห็นภาพบิดามารดาที่มีความขัดแย้งกัน แต่ไม่สามารถช่วยเหลือหรือจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เมื่อมารดาแยกออกไปอยู่ที่อื่น เยาวชนจึงอยู่ในความดูแลของบิดาเรื่อยมา แต่บิดามีวิธีการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ใช้คำพูดที่รุนแรงตำหนิ ลงไม้ลงมือตี ด้วยไม้ ไม้กวาด เหล็ก เข็มงวดการเข้าออกบ้าน บางครั้งแสดงอารมณ์ไม่พอใจเยาวชน

โดยไม่มีเหตุผล ขาดเวลาในการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เมื่อเยาวชนย่างเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น (อายุประมาณ ๑๔ ปี) เริ่มมีพฤติกรรมเกเร กลับบ้านดึก ไม่สนใจการเรียน ติดเกม โดยเยาวชนใช้ชีวิตอยู่ที่ร้านเกมวันละประมาณ ๘ ชั่วโมง เยาวชนจึงออกจากโรงเรียนกลางคัน ขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ใช้ชีวิตอย่างอิสระ ทำงานที่ไม่เป็นกิจจะลักษณะ เปลี่ยนงานบ่อยครั้ง ไม่อดทนต่อการทำงาน ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอยู่ที่ร้านเกม คบหาเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสียหายทั้งขับซิ่งรถซิ่ง เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ขณะเยาวชนอยู่ในกลุ่มเพื่อนมักเป็นผู้ตาม ไม่ชอบขัดเพื่อน เยาวชนจึงมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมตามมาหลายอย่างทั้ง สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เบียร์ ค้างคินนอกบ้าน หนีออกบ้าน พกพาอาวุธ(มีด) เที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน มีเรื่องทะเลาะวิวาท ขับซิ่งรถประลองความเร็ว เสพยาเสพติด (กัญชา โปรโคดิล มาโน ทามาโดล) เยาวชนเคยทำร้ายตนเองด้วยการชกกำแพงเนื่องจากมีปากเสียงกับบิดา และโดนบิดาไล่ให้ออกจากบ้าน เยาวชนเคยออกจากบ้านมาใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนระยะหนึ่งประมาณ ๑ เดือน โดยไปพักอาศัยอยู่กับกลุ่มเพื่อน

ลักษณะนิสัยและความประพฤติ

เยาวชนมีอุปนิสัยดื้อรั้น เอาแต่ใจตนเอง มักแสดงออกทางสีหน้าเมื่อไม่พอใจ โต้เถียงบิดา เกียจคร้าน ไม่มีความรับผิดชอบ ชอบเที่ยวเตร่ กลับบ้านดึก และค้างคินนอกบ้านเป็นประจำ ในระหว่างเรียนประพฤติตนเสียหาย ติดเพื่อน ติดเกม เคยขโมยเงินบิดาครั้งละ ๓๐๐ - ๔๐๐ บาทไปเล่นเกมหลายครั้ง หลังจากออกโรงเรียนทำงานแบบจับจาด นอกจากนี้นั้ยังมักไปกับกลุ่มรุ่นพี่แล้วมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับคู่อริหลายครั้ง มักเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท และขับซิ่งรถประลองความเร็วในเวลากลางคืน

ด้านการคบเพื่อน

เพื่อนที่เยาวชนคบหาสนิทสนมมีทั้งหมด ๕ คน ที่รู้จักกันมานาน ออกเรียนกลางคัน และเรียนไม่จบ การศึกษาภาคบังคับ ไม่ได้ประกอบอาชีพที่เป็นกิจจะลักษณะ และมีความประพฤติเสียหาย ชอบใช้ความรุนแรง เคยมีชกต่อย ทำร้ายคู่อริต่างสถาบันบ่อยครั้ง รวมทั้ง มีพฤติกรรมลักเล็กขโมยน้อย ยุ้งเกี่ยวกับยาเสพติด ดมสารระเหย สูบกัญชา เสพยาบ้า ชอบเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน ตามสถานบันเทิง พกพาอาวุธ(มีดสั้น) และบางคนเคยกระทำความผิด เช่น คดีชิงทรัพย์ ยาเสพติด

ด้านการศึกษา

เยาวชนออกเรียนขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เนื่องจากเกเร ไม่สนใจการเรียน ติดเกม ติดเพื่อน ผลการเรียนล่าสุดได้เกรดเฉลี่ยประมาณ ๓ เมื่อออกจากโรงเรียนก็ทำงานไม่เป็นกิจจะลักษณะ เปลี่ยนงานบ่อย เคยรับจ้างทำงานจัดโต๊ะได้ประมาณ ๒ เดือนอ้างว่างานหนัก ทำงานร้านสะดวกซื้อได้ประมาณ ๑ เดือน มีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนร่วมงาน และทำงานส่งของได้ประมาณ ๑ เดือน

ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม

เยาวชนเติบโตและมีชีวิตอยู่ในชุมชนแออัด ย่านห้วยขวาง ใกล้ย่านธุรกิจและสถานบันเทิงครบวงจร ภายในซอยและบริเวณรอบนอกชุมชนเป็นพื้นที่สีแดง มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดหลายชนิดทั้งสารระเหย กัญชา ยาบ้า กัญชา แห่เหล้า เสื่อมโทรม หว่ย การพนันโต๊ะบอล สกุกเกอร์ ร้านเกมเปิดบริการ ๒๔ ชั่วโมง เยาวชนจึงเติบโตท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยแหล่งอบายมุข

ด้านการเกี่ยวข้องกับสารเสพติด

เยาวชนเริ่มเสพยาครั้งแรกตั้งแต่อายุ ๑๔ ปี จากนั้นดื่มโปรโคดิล มาโน ทามาโดล จัดอยู่ในกลุ่มเสพยา เยาวชนไม่มีโรคประจำตัว ไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ พัฒนาการปกติ

ด้านประวัติการกระทำผิด

วันเกิดเหตุเยาวชนชนพร้อมกับกลุ่มเพื่อนประมาณ ๕-๖ คน ได้นำมั่วสุมดื่มโปรโคติลผสมยามาโน ยาเม็ดทามาออลผสมโคก ตั้งแต่ประมาณ ๔ ทุ่ม จนกระทั่งเวลาประมาณตี ๒ จึงพากันแยกย้าย เยาวชนพร้อมกับเพื่อนคู่คิดได้ซื้อจักรยานยนต์เพื่อจะกลับบ้าน ระหว่างทางได้เจอผู้หญิงเดินอยู่ในซอย จากนั้นได้จอดรถเพื่อพูดคุยกัน เพื่อนเยาวชนชักชวน จึงเกิดความกล้า และกลับรถเข้าไปใช้มีดจี้ชิงทรัพย์ผู้เสียหาย โดยได้ทรัพย์สินเป็นโทรศัพท์มือถือยี่ห้อไอโฟน เงิน และขนม ต่อมาเยาวชนพร้อมคู่คิด ถูกตำรวจติดตามจับกุมตัวตามสัญญาณโทรศัพท์มือถือ

กระบวนการประเมินความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การเปลี่ยนกรอบการรับรู้ของผู้รับการบำบัดโดยใช้บทสนทนาการพบกันครั้งแรก (FCBT First Contact Script)

ผู้บำบัดอธิบายบทบาทหน้าที่ของนักบำบัด / กำหนดความคาดหวัง / สร้างบรรยากาศของการทำงานร่วมกัน

ตัวอย่างการพูดคุยครั้งแรก

สวัสดีค่ะ/ ครับเอ็กซ์.... ขอบคุณนะค่ะที่มากับครูตามนัด ครูชื่อ.... นะคะ/ครับ สำหรับครูเป็นนักจิตวิทยา มีหน้าที่ คือ ๑. ดูแลเอ็กซ์.... ในระหว่างที่เอ็กซ์.... ถูกควบคุมตัวในสถานแรกรับ และหน้าที่ ที่สำคัญอีกอย่าง คือ การดูแล ช่วยเหลือให้คำแนะนำ...เอ็กซ์... ให้สามารถอยู่ในสถานแรกรับได้อย่างไม่กังวลและปรับเปลี่ยนตัวเองไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งการที่จะทำให้เราปรับเปลี่ยนตัวเองในทางที่ดีขึ้นนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากครูและ ...เอ็กซ์.... ด้วยนะค่ะ/ครับ

ตอนนี้ ครูอยากจะฟังเอ็กซ์.... บ้างว่า การที่เอ็กซ์.... เข้ามาอยู่ในสถานแรกรับจะช่วยให้เอ็กซ์.... สามารถปรับเปลี่ยนตนเองได้อย่างไรบ้าง

ขั้นตอนที่ ๒ การค้นหา Risk Domain โดยใช้ MI และ OARS

การสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจโดยใช้หลักการของ MI

๑. การฟังอย่างตั้งใจ การที่เราจะตั้งใจฟังจะต้องฟังอย่างมีสมาธิ
๒. ยอมรับในสิ่งที่เขาเป็น เมื่อผู้รับการบำบัดอยู่ตรงหน้าเรา เราควรจะต้องสนใจและอยู่กับเขา
๓. ต้องไวต่อความรู้สึก ไวต่อความทุกข์ของผู้อื่น
๔. การกระตุ้นให้ผู้รับการบำบัดให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น “ลองเล่าให้ฟังหน่อยสิ...”
๕. ไม่พยายามแก้ปัญหาให้ผู้รับการบำบัด แต่ให้เขาคิดหาวิธีแก้ปัญหาของเขาเอง
๖. ค้นหาแรงจูงใจภายใน ผู้รับการบำบัดให้ความสำคัญกับอะไร ให้ผู้รับการบำบัดต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองด้วยตนเอง

การใช้ทักษะ OARS

๑. คำถามปลายเปิด
๒. การชื่นชม (Affirmation)
๓. การสะท้อนความ (Reflection)

๔. การสรุปความ (Summarization)

ทำมาตรวัดความคิดแบบผู้กระทำผิด (กรณีมีความจำเป็นต้องทำ /หรือกรณีที่สัมภาษณ์แล้วยังไม่พบ หรือรูปแบบความคิดไม่ชัดเจน สามารถใช้แบบมาตรวัดความคิดแบบผู้กระทำผิด)

ขั้นตอนที่ ๓ Case Conceptualization

วิเคราะห์มิติความเสี่ยง ทั้ง ๘ ด้าน

มิติความเสี่ยง	ผลการประเมิน		รายละเอียด
	มี	ไม่มี	
มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม		/	-
มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม	/		ทะเลาะวิวาทโดยมักเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อน ชอบใช้ความรุนแรง ขโมยเงินบิดาเพื่อไปเล่นเกม ชิงทรัพย์ผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนและการทำงาน ขับรถประลองความเร็ว และเสพยาเสพติด
มีเพื่อน หรือคนรู้จักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม	/		เพื่อนของเยาวชนมีพฤติกรรมชอบใช้ความรุนแรง มีเรื่องชกต่อย ทำร้ายคู่อริต่างสถาบันบ่อยครั้ง ลักเล็กขโมยน้อย ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดดมสารระเหย สูบกัญชา เสพยาบ้า ชอบเที่ยวเตร่ในเวลากลางคืน ตามสถานบันเทิง พกพาอาวุธ (มีดสั้น) และบางคนเคยกระทำความผิด เช่น คดีชิงทรัพย์ ยาเสพติด
มีความคิดแบบผู้กระทำผิด	/		รูปแบบความคิดที่พบ - เชื่อว่าตนเองเป็นพวกเดียวกันกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Identifying with antisocial associates) จากประโยคที่เยาวชนพูดว่า “ผมไม่สามารถจะปฏิเสธเพื่อนได้ คบกันมาตั้งนาน” - ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ (Demand for Excitement) จากประโยคที่เยาวชนพูดว่า “ผมรู้สึกมีความสุขที่สุด ตอนที่ฉันทัวร์วามันทำให้ผมรู้สึกดีมาก” - ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ (Inability to Cope) จากประโยคที่เยาวชนพูดว่า “ครูให้การบ้านกับผมมากไป หนึ่เรียนดีกว่า”, “พ่อบ่นผมมาก ผมเลยออกจากบ้านดีกว่า”

มิติความเสี่ยง	ผลการประเมิน		รายละเอียด
	มี	ไม่มี	
การศึกษา/ การทำงาน	/		เยาวชนออกเรียนขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เนื่องจากเกรง ไม่สนใจการเรียน ดิดเกม เมื่อออกจากโรงเรียนทำงานไม่เป็นกิจจะลักษณะเปลี่ยนงานบ่อย ขาดความอดทน
ใช้ยาเสพติด	/		เยาวชนเริ่มเสพยาครั้งแรกตั้งแต่อายุ ๑๔ ปี จากนั้นดื่มยาแก้ไอผสมน้ำอัดลม
ครอบครัว/ การแต่งงาน	/		สภาพครอบครัวแตกแยก บิดามีวิธีการเลี้ยงดูไม่เหมาะสม ใจร้อน อารมณ์รุนแรง ชอบพูดจาประชดประชัน ด่าทอ ทำร้ายจิตใจเยาวชน กดดัน เปรียบเทียบเยาวชนกับพี่สาว ลงโทษโดยการอธิบายเหตุผล ประกอบกับใช้ความรุนแรง ลงไม้ลงมือ ตีด้วยไม้ ไม้กวาด เหล็ก
กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ	/		ใช้ชีวิตอยู่ที่ร้านเกมวันละประมาณ ๘ ชั่วโมง เสพยาเสพติด เที่ยวเตร่ทั้งกลางวันและกลางคืน

กระบวนการบำบัด แก้ไขฟื้นฟู

ขั้นตอนที่ ๔ การวางแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	เทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด	จำนวนครั้งที่พบ
มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม	-	-	-
มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม	มุ่งความสนใจไปที่ - ความสามารถในการควบคุมตนเอง - ความสามารถจัดการความโกรธ - ทักษะในการแก้ไขปัญห	- สอนและฝึกทักษะการจัดการความโกรธ (teach anger management)	๑๐
		- สอนและฝึกทักษะทางสังคม (Social skills) ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ/ ปฏิเสธ เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ เช่น การทะเลาะ, การเสพยาเสพติด	๕
มีเพื่อนหรือคนรู้จักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม	ลดความเกี่ยวข้องกับผู้มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม และเพิ่มความเกี่ยวข้องกับผู้มีพฤติกรรมเอื้อสังคม (Pro-social others)	- ใช้ MI ในการเพิ่มความต้องการในการหลีกเลี่ยงกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม	๒

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	เทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด	จำนวนครั้งที่พบ
มีรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด ๑.เชื่อว่าตนเองเป็นพวกเดียวกันกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Identifying with antisocial associates) ๒.ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ (Demand for Excitement) ๓.ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ (Inability to Cope)	ลดความคิดแบบผู้กระทำผิด โดยการสร้างและฝึกให้มีรูปแบบความคิดที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดน้อยลง	- การพูดคุยเกี่ยวกับความคิดแบบผู้กระทำผิด	๑
		- การวิเคราะห์สถานการณ์ความคิด การตัดสินใจ (S-T-D analysis)	๑
		-การบันทึกแบบบันทึกความคิด (Thinking Help Sheet) / การมอบหมายแบบบันทึกความคิด (การบ้าน)	๑ – ๒
		- การแสดงบทบาทสองเสียง (Two Voice Role-play)	๒ – ๓
		- การสำรวจค่านิยมทางบวก ด้วยแบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet)	๒
การศึกษา/การทำงาน	-ส่งเสริมให้เรียน หรือทำงาน พร้อมกับ ให้การเสริมแรง และให้เกิดความพึงพอใจ ในการเรียนหรือทำงาน	- ค้นหาจุดแข็งในด้านการศึกษา/การทำงาน พร้อมทั้งส่งเสริมให้เข้าร่วมในการฝึกอบรมที่จำเป็น	๑
		- สอนและฝึกทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่อการทำงาน/การเรียน เช่น ทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ที่ยากลำบาก ทักษะการจัดการกับการถูกกล่าวโทษหรือกล่าวหา	๒ – ๓
การใช้ยาเสพติด	- ลดการใช้สารเสพติด - ลดพฤติกรรมส่วนตัว และลดพฤติกรรมร่วมกับผู้อื่นที่จะนำไปสู่การใช้สารเสพติด - หาทางเลือกอื่นหรือกิจกรรมอื่นเพื่อไม่ให้หมกมุ่นกับการใช้สารเสพติด	- ใช้ MI เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือเกิดความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด	๑
		- ให้ออกถึงสภาวะแวดล้อมที่มีความเสี่ยงสูง และสอนกลยุทธ์ในการหลีกเลี่ยง พร้อมกับการสอนและฝึกทักษะการจัดการปัญหาในสถานการณ์ที่เสี่ยงสูงอื่นๆ	๒ – ๓

มิติความเสี่ยง	เป้าหมายการบำบัด	เทคนิค/ วิธีการที่ใช้ในการบำบัด	จำนวนครั้งที่พบ
ครอบครัว/การแต่งงาน	- มีการอบรมเลี้ยงดู ที่มี การกำกับติดตาม ให้คำแนะนำ ที่เข้มแข็ง ชัดเจน	- ให้คำปรึกษาผู้ปกครองเพื่อ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในเรื่อง ของทัศนคติและพฤติกรรมเอื้อ สังคม (Pro-social)	๑ – ๒
		- ผู้บำบัดและผู้ปกครองร่วมกัน วางแผนการปรับพฤติกรรมที่ เป็นปัญหาของผู้รับการบำบัด เช่น พฤติกรรมกลับบ้านดึก รวมถึงระบุรางวัลที่จะได้รับ เมื่อแสดงพฤติกรรมกลับบ้าน ตรงเวลา	๑ – ๒
		- พัฒนาความสัมพันธ์ใน ครอบครัว โดยเน้นความผูกพัน ในครอบครัว ลดการตำหนิ เพิ่มการชื่นชม เพิ่มการสัมผัส และบอกถึงข้อดีของกันและกัน	๒ – ๓
		- สอนและฝึกทักษะการสื่อสาร รวมถึงวางแผน และเพิ่มความถี่ ในการทำกิจกรรมร่วมกันกับ ครอบครัวมากขึ้น	๒ – ๓
กิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ	ส่งเสริมการเข้าร่วม การ ให้รางวัล และความพึง พอใจในการทำกิจกรรม ยามว่าง/นันทนาการ	- ใช้ MI เพื่อสร้างแรงจูงใจหรือ ความต้องการในการเข้าร่วม กิจกรรมเอื้อสังคม (Prosocial activity) และสนับสนุนให้เข้า ร่วมกิจกรรมเอื้อสังคม เช่น จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์/ งานบริการสังคม	๑
		- ส่งเสริมให้ผู้รับการบำบัด เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ตามความถนัดและ ความสนใจ เช่น เล่นกีฬา ดนตรี ศิลปะ ห้างสมุด อ่าน หนังสือให้คนตาบอด กิจกรรม นันทนาการ	๒ – ๓

หมายเหตุ :

- การสร้างแรงจูงใจโดยให้ผู้รับการบำบัดเห็นคุณค่าของชีวิตตนเอง เห็นว่าในอนาคตเขาควรทำพฤติกรรมอย่างไร สามารถลดพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ผู้รับบริการให้ความสำคัญ และเลือกทำแต่พฤติกรรมที่จะนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณค่าได้นั้น ผู้บำบัดสามารถเลือกการสำรวจค่านิยมทางบวกด้วยแบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) ซึ่งจะทำให้ผู้รับการบำบัดเห็นเส้นทางข้างหน้าที่คุณค่าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง
- จากกรณีศึกษาการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้มีความเสี่ยง ๒ มิติ คือ รูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดด้านความต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ (Demand for Excitement) พร้อมกับแก้ไขมิติความเสี่ยงด้านกิจกรรมยามว่าง/ นันทนาการ เนื่องจาก ผู้บำบัดมีสมมติฐานเบื้องต้นว่าหากสามารถลดความคิดการแสวงหาความตื่นเต้นจากกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมเอื้อสังคม (Pro-Social) จะสามารถลดความเสี่ยงในมิติด้านอื่นๆ ได้ด้วย

ขั้นตอนที่ ๕ การแก้ไข บำบัด พื้นฟู

กระบวนการ

ครั้งที่ ๑ สร้างบรรยากาศและสร้างสัมพันธภาพ

ผู้บำบัดอธิบายบทบาทและหน้าที่ของผู้บำบัด เพื่อลดความรู้สึกต่อต้านหรือความไม่เต็มใจจะพูดคุย และมองเห็นประโยชน์ต่อการมาพบผู้บำบัด จากนั้นร่วมกันกำหนดความคาดหวัง เพื่อให้ผู้รับการบำบัดรู้สึกไม่ถูกทอดทิ้งให้แก้ไขปัญหาลำพัง หรือรู้สึกว่าเราเป็นคนกำหนดทุกอย่าง เน้นให้ผู้รับการบำบัดรู้สึกว่าเป็นการทำงานร่วมกัน โดยบทสนทนาส่วนใหญ่ควรจะใช้คำถามปลายเปิด

**** กรณี Case ที่พูดน้อยไม่ค่อยเปิดเผยข้อมูลและความรู้สึก อาจใช้เทคนิคอื่นช่วย เช่น Art Feeling**

ครั้งที่ ๒ พูดคุยเกี่ยวกับความคิดแบบผู้กระทำผิด (Criminal Thinking)

ผู้บำบัดแนะนำให้ผู้รับการบำบัดรู้จักรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดและค้นหา (ความคิด/กรณี) เฉพาะที่ทำให้เห็นผลของการตัดสินใจแล้วพูดคุยให้ผู้รับการบำบัดรู้จักรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด (ภาคผนวก ง) ตามขั้นตอนของการพูดคุยเกี่ยวกับความคิดแบบผู้กระทำผิด (Criminal Thinking) (ในบทที่ ๒)

ขั้นตอนที่ 1: แนะนำให้รู้จักรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ก่อให้เกิดปัญหา และหาสถานการณ์ที่ทำให้เห็นผลของการตัดสินใจ

ตัวอย่างการพูดคุย

ผู้บำบัด : “ในคราวที่แล้วที่เราพบกัน สิ่งหนึ่งที่เราได้พูดคุยกันคือ เอ็กซ์มีแนวโน้มที่ชอบที่จะทำเรื่องเสี่ยงๆ เพียงเพื่อให้ได้ความตื่นเต้น หรือหวาดเสียว แม้ว่าเอ็กซ์จะรู้ว่ามันอาจมีผลที่ไม่ดีตามมา (อธิบายรูปแบบความคิดแบบแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ) วันนี้ครูอยากจะพูดคุยกันต่อในเรื่องนี้ และคุยกันว่ารูปแบบความคิดแบบนี้มีผลต่อการตัดสินใจต่อเรื่องต่างๆ ในชีวิตอย่างไร อยากให้เล่าให้ฟังว่าเมื่อไม่นานนี้ ที่เมื่อคุณได้ทำรูปแบบความคิดเช่นนั้นไปทำให้เกิดการตัดสินใจที่แย่หรือสร้างปัญหาเกิดขึ้น”

ผู้รับการบำบัด : “ผมก็ไปแค้นกับเพื่อน แล้วพอตำรวจมาไล่ ผมก็ซีหนึ่ สนุกดี สุดท้ายก็ไม่รอดเลยโดยจับ”

ขั้นตอนที่ 2 : ค้นหาความคิดเฉพาะที่เชื่อมโยงไปสู่การกระทำผิด

ตัวอย่างการพูดคุย

ผู้บำบัด : เอ็กซ์นี่ถึงอะไรหรือบอกตัวเองว่ายังไง ก่อนที่จะไปซื้อมอเตอร์ไซด์กับเพื่อน

ผู้รับการบำบัด : เจ๋งดี ดีใจที่หนีตำรวจได้ ตำรวจมันอ่อน

ผู้บำบัด : ดูเหมือนเอ็กซ์รู้สึกภูมิใจนะ ที่หนีตำรวจได้

ผู้รับการบำบัด : ใช่ครับ

[สะท้อนความคิดของผู้รับการบำบัดเป็นระยะ]

ขั้นตอนที่ 3: ค้นหาผลกระทบของความคิดในมิติความเสี่ยงด้านต่างๆ

เป้าหมายของขั้นตอนนี้ เพื่อให้ผู้รับการบำบัดมองเห็นว่าความคิดรูปแบบนี้ยังส่งผลให้เกิดปัญหาในมิติอื่นๆ ตามมา เช่น การใช้ยาเสพติด สัมพันธภาพระหว่างครอบครัว

ตัวอย่างการพูดคุย

ผู้บำบัด : เล่าให้ฟังหน่อยว่า นอกจากการออกไปแว้นแล้ว ความคิดที่ชอบทำเรื่องเสี่ยงๆ เพียงเพื่อให้ได้ความตื่นเต้น หรือหวาดเสียว ยังทำให้เอ็กซ์ตัดสินใจผิดพลาดเกี่ยวกับเรื่องอะไรอีกบ้าง

[เลือก 1-2 ข้อด้านล่างที่คุณคิดว่าเกี่ยวข้อง]

กระบวนกรายุติธรรม	เพื่อน
การใช้ยาเสพติดหรือดื่มสุรา	พนักงานคุมประพฤติ
การใช้เวลาว่าง	ความสัมพันธ์กับภรรยา/สามี/ลูก/ครอบครัว
งาน/การหางาน	อารมณ์โกรธ

ขั้นตอนที่ 4: สสำรวจช่วงเวลาที่ผ่านมาที่มีรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด แต่สามารถดึงตัวเองกลับมา แล้วเลือกตัดสินใจที่ดีกว่าได้

ตัวอย่างการพูดคุย

ผู้บำบัด : เคยมีบ้างไหมเมื่อไม่นานมานี้เคยมีความคิดแบบนี้เกิดขึ้น แต่เอ็กซ์สามารถห้ามใจตัวเองและเปลี่ยนความคิดแล้วทำให้ตัดสินใจได้ดีกว่า เล่าให้ฟังหน่อย

ขั้นตอนที่ 5: ค้นหาความคิดที่เกิดขึ้นก่อนการตัดสินใจที่ดีกว่า

คุณคิดหรือบอกตัวเองว่าอย่างไรก่อนที่คุณ.....(ใส่การตัดสินใจที่ถูกต้องซึ่งเชื่อมโยงกับการกระทำผิด)

ตัวอย่างคำถาม

ผู้บำบัด : ก่อนที่เอ็กซ์ตัดสินใจไม่ไปแวนกับเพื่อน เอ็กซ์คิดอะไรอยู่

ผู้รับการบำบัด : กลัวถูกจับ กลัวพ่อเสียใจ

[สะท้อนความคิดของผู้รับการบำบัดเป็นระยะ]

ขั้นตอนที่ 6: จบการสนทนาด้วยการสรุป ซึ่งขัดแย้งกับการตัดสินใจของผู้รับบริการ คือเมื่อพวกเขายอมให้รูปแบบความคิดนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกเขา และเมื่อพวกเขาสามารถหลีกเลี่ยงอิทธิพลเหล่านั้นได้

เป็นการสรุปความเชื่อมโยงระหว่าง...(ระบุรูปแบบความคิด)และผลร้ายที่ตามมา โดยสรุปความคิดที่สะท้อนถึงรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดที่ได้จากการพูดคุยตามขั้นตอนข้างต้น จากนั้นสรุปเชื่อมโยงระหว่างการตัดสินใจที่ดีกว่าที่เกิดจากความคิดอะไรบ้าง

ตัวอย่างการพูดคุย

ผู้บำบัด : การที่เอ็กซ์คิดว่า ความคิดที่ชอบความเสี่ยง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา เช่น คิดว่าการแวนมันแก้เซ็ง สนุกดี เปิดหูเปิดตา รู้สึกอบอุ่นที่ได้อยู่กับเพื่อน แต่สุดท้ายก็ทำให้เอ็กซ์ต้องถูกจับดำเนินคดี แต่ก็มีบางครั้งที่เราไม่ไปแวนกับเพื่อนเพราะมีความคิดว่า เดี่ยวจะถูกจับ กลัวพ่อเสียใจ เดี่ยวมันจะยาว (มีเรื่องอื่นตามมา) ซึ่งมันก็ส่งผลทำให้เอ็กซ์ไม่ทำผิด และไม่ถูกจับ

ครั้งที่ ๓ ฝึกให้เยาวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดแบบผู้กระทำผิดด้วยวิธีการเหล่านั้น ได้แก่

ผู้บำบัดพูดถึงวิธีการที่จะฝึกให้ผู้รับการบำบัดเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดแบบผู้กระทำผิด โดยใช้การวิเคราะห์สถานการณ์ การคิด การตัดสินใจ (S-T-D Analysis) เพื่อให้ผู้รับการบำบัดทราบสถานการณ์นำไปสู่ การตัดสินใจและพฤติกรรมที่ตามมา โดยใช้ตารางแบบบันทึกความคิด (Thinking Help Sheet) ช่วยค้นหาความคิดก่อนที่จะเกิดการตัดสินใจและพฤติกรรม

แบบบันทึกความคิด (Thinking Help sheet)

ความคิด/รูปแบบความคิด Thought/Thinking Pattern. “ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ” (มีแนวโน้มที่ชอบที่จะทำเรื่องเสี่ยงๆ เพียงเพื่อให้ได้ความตื่นเต้นหรือหวาดเสียว แม้ว่าเอ็กซ์จะรู้ว่ามันอาจมีผลที่ไม่ดีตามมา)	
สถานการณ์ (Situation) : อธิบายสถานการณ์ที่เกิดความคิดนั้นขึ้น (เกิดอะไร ที่ไหน มีใครที่เกี่ยวข้อง) - “อยู่บ้านแล้วเพื่อนโทรมาชวนออกไปขับรถเล่น”	ค้นหาสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง
ความคิดแบบฉับพลัน (Immediate Thinking) : เขียน ๑-๒ ประโยคที่อธิบายความคิดที่กำลังเกิดขึ้นในใจของคุณระหว่างที่อยู่ในสถานการณ์นั้น - “ก็ดีเหมือนกันนะ เพราะอยู่บ้านมันน่าเบื่อ” - “มันแก้เซ็ง สนุกดี เปิดหูเปิดตา รู้สึกอบอุ่นที่ได้อยู่กับเพื่อน”	ความคิดก่อนเกิดตัดสินใจที่ผิดพลาด (T)
การตัดสินใจและผลลัพธ์ (Decision and Outcome) : อธิบายสิ่งที่คุณทำลงไป ซึ่งเป็นผลมาจากความคิดฉับพลันและสิ่งที่เกิดขึ้น - ออกไปแวนกับเพื่อน (การตัดสินใจ) - ถูกจับ (ผลลัพธ์)	การตัดสินใจที่ผิดพลาด (D)
ความคิดที่ดีกว่า (Better Thinking) : เขียนวิธีการคิดรูปแบบอื่นที่สามารถนำไปสู่การตัดสินใจและผลลัพธ์ที่ดีกว่าเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น - เดี่ยวจะถูกจับ กลัวพ่อเสียใจ เดี่ยวมันจะยาว (ความคิด) - ไม่ทำผิด และไม่ถูกจับ (ผลลัพธ์)	ค้นหาความคิดก่อนเกิดการตัดสินใจที่ถูกต้อง

ผู้บำบัดสรุปความแตกต่างของความคิดที่นำไปสู่การตัดสินใจทั้งสองด้าน เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของความคิดที่มีผลต่อการตัดสินใจและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยความคิดแบบผู้กระทำผิดจะทำให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดและทำให้เกิดปัญหา ส่วนการเปลี่ยนแปลงความคิดที่ดีกว่าจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องและผลลัพธ์ที่ดีกว่า

หลังจากนั้นผู้บำบัดมอบหมายแบบบันทึกความคิด (Thinking Help Sheet) ให้ผู้รับการบำบัด โดยดำเนินการตามตัวอย่างขั้นตอนการมอบหมายแบบบันทึกความคิด ในบทที่ ๒

ครั้งที่ ๔ - ๕ ทบทวนการบ้าน เกี่ยวกับการบันทึกแบบบันทึกความคิด (Thinking Help Sheet)

เมื่อผู้รับการบำบัดนำใบงานมาส่ง ผู้บำบัดควรให้รางวัลหรืออาจชมเชยเพื่อเป็นแรงเสริมทางบวกแก่ผู้รับการบำบัด หากผู้รับการบำบัดไม่ทำใบงานมาส่ง ผู้บำบัดควรให้ผู้รับการบำบัดลงมือทำในขณะนั้นเลย

ผู้บำบัดพูดคุยเกี่ยวกับแบบบันทึกความคิด โดยสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนตามทักษะ OARS เพื่อให้ผู้รับการบำบัดเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิด และฝึกความคิดในแบบที่สร้างสรรค์มากขึ้น

ครั้งที่ ๖ - ๗ การแสดงบทบาทสองเสียง (Two Voice Role-play)

หลังจากได้ทบทวนแบบบันทึกความคิดแล้ว ผู้บำบัดให้ผู้รับการบำบัดได้ฝึกฝนการตอบโต้การคิดแบบผู้กระทำผิด และฝึกสร้างคำพูดกับตนเอง (self-statement) ที่เชื่อมโยงกับความเสียงต่างๆ ในชีวิตให้เป็นไปในทางบวกขึ้น โดยแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งผู้บำบัดจะเล่นเป็นความคิดฉับพลัน (Immediate Thinking) และให้ผู้รับการบำบัดเล่นเป็นความคิดที่ดีกว่า (Better Thinking) เพื่อค้าน/สู้กับผู้บำบัด ได้ตอบกัน โดยถ้าผู้รับการบำบัดทำได้ดี ก็ชื่นชม จากนั้นเพิ่มระดับความยาก/ความท้าทายขึ้นไปอีก อาจจะลองทำดูสัก 3 ครั้ง

โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนการแสดงบทบาทสองเสียง ในบทที่ 2

ครั้งที่ ๘ แบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) ครั้งที่ ๑

ผู้บำบัดให้ผู้รับการบำบัดสำรวจค่านิยมทางบวก เพื่อให้เห็นถึงเส้นทางชีวิตข้างหน้า ที่คุ้มค่าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง ด้วยการใช้แบบบันทึกค่านิยม โดยดำเนินการตามขั้นตอนการสำรวจค่านิยมทางบวกด้วยแบบบันทึกค่านิยมในบทที่ ๒

ครั้งที่ ๙ แบบบันทึกค่านิยม (Value Help Sheet) ครั้งที่ ๒

หลังจากใช้แบบบันทึกค่านิยม ผู้บำบัดจะต้องทำให้ผู้รับการบำบัดเข้าใจและตระหนักว่าพฤติกรรมที่เขาทำอยู่นั้นมีความแตกต่างหรือสอดคล้องกับค่านิยมของตนเองอย่างไร และสนับสนุนให้ผู้รับการบำบัดเห็นว่าควรจะทำแต่พฤติกรรมที่จะนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณค่า ตามขั้นตอนการพัฒนาความเหมือนและความต่างระหว่างค่านิยมและการตัดสินใจ (Developing Discrepancy-Consistency Between Values and Decisions) ในบทที่ ๒

หมายเหตุ : การใช้แบบบันทึกค่านิยมว่าควรจะเริ่มใช้ในการบำบัดในช่วงใด (ช่วงเริ่มต้น ช่วงกลาง หรือช่วงท้าย) ให้พิจารณาจากผู้รับการบำบัดเป็นสำคัญ เช่น หากผู้รับการบำบัดมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงน้อย อาจเริ่มด้วยการส่งเสริมค่านิยมก่อน เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้สำรวจสิ่งที่มีคุณค่าในชีวิต และมีแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อไปถึงคุณค่าในชีวิตนั้น แล้วจึงเข้าสู่การปรับเปลี่ยนความคิดแบบผู้กระทำผิด

ครั้งที่ ๑๐ ประเมินผลการบำบัด

ผู้บำบัดประเมินความเปลี่ยนแปลงความคิดแบบผู้กระทำผิด ที่นำไปสู่การตัดสินใจและพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้นของผู้รับการบำบัด โดยพิจารณาจากผู้รับการบำบัดมีคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่เปลี่ยนแปลงตนเอง (Change talk) มากกว่าคำพูดที่แสดงถึงความตั้งใจที่จะไม่เปลี่ยนแปลง (Sustain talk) มีการตัดสินใจที่เหมาะสมมากขึ้น มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำน้อยลง ซึ่งสามารถใช้การสัมภาษณ์พูดคุย สังเกตในการประเมินผลการบำบัด

หลังจากนั้นผู้บำบัดประเมินความเสี่ยงในมิติความเสี่ยงอีกครั้ง เพื่อพิจารณาว่าผลการบำบัดสามารถช่วยลดมิติความเสี่ยงในด้านใดบ้าง และหากพบว่ายังมีมิติความเสี่ยงใดที่ยังเหลืออยู่ที่มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัด ให้ดำเนินการบำบัดในมิตินั้นเพิ่มเติม โดยใช้การบำบัดตามแผนการบำบัดที่จัดทำไว้

ขั้นตอนที่ ๖ สรุปรายงานผลการบำบัดทางจิตวิทยาสำหรับเด็กและเยาวชน

บรรณานุกรม

Andrew, D., & Bonta, J. (Eds.). (๒๐๑๐). *The Psychology of Criminal Conduct* (๕th Edition ed.). New Providence, NJ: Matthew Bender & Company, Inc., LexisNexis Group.

อ้างอิง

Tafrate, R., & Mitchell, D. (Eds.). (๒๐๑๔). *Forensic CBT: A handbook for clinical practice*. Chichester, West Sussex, UK: Wiley.

Tafrate, R. C., Mitchell, D., & Simourd, D. (in press). *Treatment plans and interventions for forensic clients*. New York: Guilford Press.

Rosengren, D.B. (๒๐๐๙). *Building motivational interviewing skills: A practitioner workbook*. New York: Guilford Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บทสนทนาสำหรับการพบกันครั้งแรกแบบ FCBT

กลุ่ม ๑

สวัสดีค่ะ ขอบใจมากนะที่มาพบกันในวันนี้ พี่... แล้วผมจะสะดวกให้พี่เรียกชื่อผมว่า...

พี่มีหน้าที่ในการดูแลผู้รับการบำบัดที่ศาลฯ สั่งให้เข้ารับการอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ และให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือให้ผมสามารถใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์ฝึกฯ และมีทักษะในการใช้ชีวิต มีผลการฝึกอบรมที่ก้าวหน้า และปล่อยตัวได้เร็ว และไม่ต้องมีคดีกับมาศูนย์ฝึกอีก

โดยในกิจกรรมเราจะช่วยกันหาข้อดีของผม ทำความเข้าใจบางเรื่องที่สร้างปัญหาให้ผมอยู่ในตอนนี้ เราจะเน้นการพูดคุยถึงสิ่งที่ทำให้ผมเสี่ยงต่อการทำคดีในอนาคต

ผมคิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ มีประโยชน์กับผมอย่างไรบ้างครับ

กลุ่ม ๒

นักจิตวิทยา : สวัสดีค่ะ ขอบคุณที่มาพบครูในวันนี้ ครูชื่อ.... ครูเป็นนักจิตวิทยา มีหน้าที่จัดกิจกรรมให้เธอตามคำสั่งศาลจนครบกำหนด แต่ที่สำคัญกว่านั้นคือ ให้เธอมีทักษะในการดูแลตัวเอง เพื่อไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำวิธีที่ครูใช้ คือ จัดกิจกรรมเพื่อปรับความคิดและพฤติกรรม โดยการค้นหาปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เธอกระทำความผิดรวมทั้งช่วยเหลือเรื่องอื่นๆ ที่เธอต้องการ และครูก็อยากช่วยให้เธอค้นพบจุดแข็งของเธอ ที่เธอคิดว่าจะทำให้ตนเองดีขึ้น ซึ่งมันจะทำให้เธอไม่ต้องกระทำผิดซ้ำอีก แต่ครูคงทำคนเดียวไม่ได้ เราต้องช่วยกันนะค่ะ ครูอยากจะฟังเรื่องที่เกิดขึ้นด้วย ก่อนอื่นครูมีคำถามว่า การที่ร่วมกิจกรรมจะเกิดประโยชน์อะไรบ้าง

กลุ่ม ๓

สวัสดีค่ะ พี่ชื่อ... พี่เป็นนักจิตวิทยาคลินิกอยู่ที่ศูนย์ฝึกฯ หน้าที่ของพี่ คือ การช่วยเหลือดูแลให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ และอีกหน้าที่หนึ่ง คือ ดูแลให้เราได้รับการปล่อยตัวออกจากศูนย์ฝึกฯ และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ หรือถูกจับอีก ซึ่งมันเป็นเป้าหมายที่ไม่ยาก ถ้าหากเราร่วมกัน มันมีวิธีที่จะไปถึงเป้าหมายนั้นได้ โดยที่เราต้องทำตามเงื่อนไขที่ศาลสั่ง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของศูนย์ฝึกฯ ทำกิจกรรมตามแผนที่เราจะมาวางร่วมกัน และจะช่วยกันค้นหาข้อดีของตัวเอง เพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการฝึกอบรมต่อไป แล้วเราคิดว่าการมาพบกันในวันนี้จะช่วยอะไรเราได้บ้างคะ

กลุ่ม ๔

สวัสดีค่ะ/ ครับชื่อ.... ขอบคุณนะค่ะที่มาพบครูตามนัด ครูชื่อ.... นะคะ/ครับ สำหรับครูเป็นนักจิตวิทยา มีหน้าที่ คือ ๑. ดูแลชื่อ..... ในระหว่างที่ชื่อ..... ถูกควบคุมตัวในสถานแรกรับ และหน้าที่ ที่สำคัญอีกอย่าง คือ การดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำให้..... สามารถอยู่ในสถานแรกรับได้อย่างไม่กังวลและปรับเปลี่ยนตัวเองไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งการที่จะทำให้เราปรับเปลี่ยนตัวเองในทางที่ดีขึ้นนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากครูและชื่อ..... ด้วยนะค่ะ/ครับ

ตอนนี้ ครูอยากจะฟังชื่อ..... บ้างว่า การที่ชื่อ..... เข้ามาอยู่ในสถานแรกรับจะช่วยให้ชื่อ..... สามารถปรับเปลี่ยนตนเองได้อย่างไรบ้าง

กลุ่ม ๕

สวัสดีค่ะ/ ครับ ครูชื่อ.... เป็นนักจิตวิทยา น้องชื่ออะไรค่ะ/ ครับ เอาที่เรียกง่าย ๆ อย่างชื่อเล่นก็ได้ ครูมีหน้าที่ในการช่วยเหลือ บำบัด แก้ไข พฤติกรรมที่อาจสร้างความยุ่งยากให้กับเรา และช่วยให้น้องปล่อยตัวไปใช้ชีวิตในสังคมได้ แต่ครูคงทำเพียงลำพังไม่ได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากน้องด้วย เพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายไปพร้อมๆกัน น้องคิดว่าจะได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการมาพบกันค่ะ/ ครับ

กลุ่ม ๖

สวัสดีครับ ครูชื่อ... เป็นนักจิตวิทยา ที่มีหน้าที่ในการดูแลช่วยเหลือเรา ระหว่างที่เราอยู่ในนี้
หน้าที่ ที่สำคัญมากเลยของครู คือ การช่วยให้เราสามารถใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ได้อย่างมีความสุข โดยใช้เวลาในการอยู่ในนี้ให้สั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมถึง การช่วยให้เรามีทักษะที่จำเป็น หรือมีวิธีการในการจัดการกับเรื่องที่เราไม่สบายใจ หรือปัญหาที่เกิดขึ้น แน่นอนว่า เรื่องเหล่านี้ครูคงทำคนเดียวไม่ได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครูกับเรา และหากเราอยากจะพูดเรื่องอะไร ครูก็ยินดีที่จะรับฟัง ในบางครั้งครูอาจจะพูดถึงความเป็นไปได้ที่เราจะทำความผิดซ้ำในอนาคต แต่ก่อนอื่นเลย ครูอยากถามเราก่อนว่า เราคิดว่าเราจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง เมื่อเรามาอยู่ในนี้

ภาคผนวก ข

การเปลี่ยนแปลงคำถามปลายปิดให้เป็นคำถามปลายเปิด

กลุ่มที่	คำถามปลายปิด	คำถามปลายเปิด
๑	คุณยังคบหาสมาคมกับเพื่อนเก่าอยู่หรือเปล่า	- ครูอยากรู้จักเพื่อนๆของเรา ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยได้ไหมคะ ว่าเพื่อนๆที่เราคบเป็นยังไงบ้าง - ในบรรดาเพื่อนเก่าบอกชื่อเพื่อนที่เราสนิทที่สุดให้ฟังหน่อยเขาเป็นอย่างไร - กิจกรรมที่เราชอบทำกับเพื่อนๆ เป็นอย่างไรบ้าง - เราชอบเขาตรงไหน ถึงได้คบกับเขา/ ตีกับเราอย่างไร - ถ้าวันหนึ่งเราไม่คบเพื่อนกลุ่มนี้ เราจะรู้สึกอย่างไร - การที่เราคบเพื่อนกลุ่มเดิม จะส่งผลกับเราอย่างไร - ถ้าเราต้องเลิกคบเพื่อนที่เคยคบมา จะส่งผลเสียต่อเราอย่างไร - อะไรที่ทำให้เรา ไม่คบเพื่อนกลุ่มเดิม - สมมุติถ้าเราไม่คบเพื่อนกลุ่มเดิม มันจะทำให้ชีวิตเราเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างไร - ถ้าเราอยากจะคบเพื่อนกลุ่มใหม่ เราอยากมีเพื่อนแบบไหน
๒	ในช่วงที่ผ่านมา ชีวิตที่โรงเรียนดีไหม	- ในช่วงที่ผ่านมา ชีวิตที่โรงเรียนเป็นอย่างไรบ้าง ช่วยเล่าให้ฟังหน่อยได้ไหม - คุณมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับชีวิตในโรงเรียนที่ผ่านมา - สมมุติว่า คุณไม่ได้ไปโรงเรียนแล้ว ชีวิตของคุณจะเป็นอย่างไร - คุณคิดว่าข้อดี หรือประโยชน์จากการไปโรงเรียนมีอะไรบ้าง - คุณคิดว่าได้ประโยชน์อย่างไร จากการที่คุณไปโรงเรียน - เพื่อนที่โรงเรียนของคุณเป็นอย่างไร ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย - คุณชอบอะไร เกี่ยวกับโรงเรียนของคุณกับเพื่อนจะเป็นอย่างไรบ้าง - มีเรื่องอะไรที่มันสนุกๆ ใหมที่โรงเรียน ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย - ถ้าคุณไม่ได้ไปโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์ของคุณกับเพื่อนจะเป็นอย่างไรบ้าง - คุณชอบอะไรเกี่ยวกับเพื่อนหรือครูที่โรงเรียนบ้าง ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย - คุณคิดว่าพ่อแม่ของคุณมีความคิดอย่างไร เกี่ยวกับชีวิตที่โรงเรียนของคุณ

กลุ่มที่	คำถามปลายปิด	คำถามปลายเปิด
๓	คุณไม่ได้กลับบ้านทั้งคืนเลยใช่ไหม	- การที่หนูคิดว่าการออกนอกบ้านเป็นเรื่องดี ลองบอกให้ฟังหน่อยได้ไหม ว่ามันดีอย่างไร แล้วถ้าสนุกลองบอกได้ไหมว่าเพราะอะไร - ให้บอกประโยชน์ของการออกนอกบ้านเวลากลางคืนมา ๒ ข้อ - ถ้าสมมุติว่า หนูต้องอยู่ที่บ้านหนูจะทำอะไรบ้าง - เพราะอะไรหนูถึงชอบออกนอกบ้านตอนกลางคืน - หนูคิดว่าคนส่วนใหญ่ ที่เขาไม่กลับบ้านตอนกลางคืน เขาทำอะไรกันบ้าง - ถ้าสมมุติว่าหนูไม่ได้กลับบ้านตอนกลางคืน ใครบ้างที่จะได้รับผลกระทบ ลองอธิบายให้ฟังหน่อย - ถ้าคุณไม่ต้องออกไปนอกบ้านตอนกลางคืน มันจะส่งผลดีอะไรกับคุณได้บ้าง - ถ้าหนูต้องอยู่บ้านตลอดเวลา โดยไม่ออกนอกบ้านตอนกลางคืน หนูคิดว่ามันเป็นอย่างไร
๔	ในช่วงที่ผ่านมา ชีวิตที่โรงเรียนดีไหม	- สมมุติว่า เราออกจากโรงเรียน คิดว่าพ่อแม่เราจะเป็นอย่างไร - สมมุติว่า ถ้าเราไม่ไปโรงเรียน เราจะเป็นอย่างไร - ลองเล่าเรื่องที่โรงเรียนให้ฟังหน่อย - ลองบอกถึงข้อดี ของการไปโรงเรียน มา ๒-๓ ข้อ - การไม่เข้าเรียนมันดีอย่างไร - ถ้าสมมุติว่า เราไม่ได้เรียนหนังสือ ชีวิตจะเป็นอย่างไร - อยากให้เล่าถึงเพื่อนที่โรงเรียนให้ฟังหน่อย - อยากให้เล่าถึงคุณครูให้ฟังหน่อย - ลองบอกถึงเรื่องที่ทำให้มีความสุข เวลาอยู่ที่โรงเรียน - ถ้าให้ครูพูดถึงเรา ครูจะพูดถึงเราอย่างไร - ลองบอกหน่อยว่า เรามีแผนเกี่ยวกับการเรียนของเราว่าอย่างไร - เวลาอยู่ที่โรงเรียน นอกจากเรียนหนังสือแล้ว เราทำอะไรอีกบ้าง ลองเล่าให้ฟังหน่อย
๕	คุณพยายามไม่สร้างปัญหาหรือเปล่า	- ถ้าเธอไม่สร้างปัญหอนาคตเธอจะเป็นอย่างไร - ถ้าเธอมีปัญหา คิดว่าครอบครัวจะเป็นอย่างไร - เธอคิดว่าการสร้างปัญหาจะเกิดผลกระทบต่อเธออย่างไร - การที่มีปัญหาเรารู้สึกอย่างไร - ปัญหาที่เกิดขึ้น คิดว่าจะส่งผลต่อการเรียน/ ทำงานของคุณอย่างไร

กลุ่มที่	คำถามปลายปิด	คำถามปลายเปิด
		- คิดว่ากลุ่มเพื่อนมีส่วนในการสร้างปัญหาของเราอย่างไร - มันทำหายอย่างไรหรือที่เรามีปัญหาลittle - เราคิดว่าอะไรที่เป็นสาเหตุทำให้เรามีปัญหา - การที่เรามีปัญหาคิดว่ามีประโยชน์กับเราอย่างไร
๖	ในช่วงที่ผ่านมา ชีวิตที่โรงเรียนดีไหม	- ลองเล่าเรื่องที่ผ่านมามาในโรงเรียนให้ฟังหน่อย เป็นอย่างไรบ้าง - ช่วงที่ผ่านมา ชีวิตของเราเมื่อตอนอยู่โรงเรียนเป็นอย่างไรบ้าง - ช่วงที่อยู่ในโรงเรียนชอบทำกิจกรรมอะไรบ้าง - เวลาที่ไม่ไปโรงเรียนชอบทำกิจกรรมอะไรบ้าง - ช่วงเวลาที่อยู่โรงเรียน เพื่อนๆของคุณเป็นอย่างไรบ้าง - นอกจากเรียนหนังสือแล้ว ตอนอยู่โรงเรียนทำอะไรบ้าง - ถ้าตอนนี้กำลังเรียนอยู่ ลองคิดว่าโตแล้วเราอยากทำอะไร - ถ้าตอนนี้คุณยังเรียนอยู่จะมีผลดีต่อตัวคุณอย่างไร - คุณคิดว่าคนส่วนใหญ่ ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ/ ออกจากโรงเรียนกลางคัน เขาจะทำอะไรกัน - เวลาที่คุณไม่ไปโรงเรียนคุณทำอะไร

ภาคผนวก ค

แบบบันทึกค่านิยม (Values Helpsheet)

อะไรคือสิ่งที่สำคัญที่สุดกับคุณ?		
พื้นที่ชีวิต (Life Area) ค่านิยมของฉัน	เป้าหมาย (Goal) ฉันอยากมีอะไรเกิดขึ้น ในระยะเวลา ๖-๑๒ เดือนจากนี้?	ก้าวต่อไป (Next Step) ฉันจำเป็นต้องทำอะไรต่อไป เพื่อให้ไปถึงเป้าหมาย
ความสัมพันธ์ครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด - เป็นคู่ครองที่ปรนนิบัติและซื่อสัตย์ - มีความใกล้ชิดกับสมาชิกในครอบครัว - เป็นผู้ปกครองที่ดีและมีส่วนร่วม - เป็นต้นแบบ (role model) ที่ดีสำหรับลูก อื่นๆ _____		
เพื่อนและชุมชน - เป็นเพื่อนที่ช่วยเหลือและเป็นทีไว้วางใจ - มีมิตรภาพที่แนบแน่น/เป็นที่ยอมรับ - มีส่วนร่วมกับการบริการชุมชนหรือองค์กรเพื่อชุมชนอย่างจริงจัง (เช่น คณะกรรมการโรงเรียน สภาเทศบาลเมือง) อื่นๆ _____ _____		

พื้นที่ชีวิต (Life Area) ค่านิยมของฉัน	เป้าหมาย (Goal) ฉันอยากมีอะไรเกิดขึ้น ในระยะเวลา ๖-๑๒ เดือนจากนี้?	ก้าวต่อไป (Next Step) ฉันจำเป็นต้องทำอะไรต่อไป เพื่อให้ไปถึงเป้าหมาย
อาชีพและการเรียนรู้ - เป็นคนที่มีความสามารถยอดเยี่ยมในสายงาน - ทำงานเฉพาะที่ให้ค่าตอบแทนหรือเฉพาะงานสำคัญ - เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ - เรียนรู้เรื่องใหม่ๆ เพื่อกระตุ้นตนเองให้กระตือรือร้นอยู่เสมอ อื่นๆ _____ _____		
วิถีชีวิต ดูแลสุขภาพร่างกาย ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบกีฬา เป็นคนเอาจริงเอาจัง พัฒนาด้านจิตใจ อื่นๆ _____ _____		

ภาคผนวก ง

อธิบายรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดให้กับผู้รับการบำบัด

(1) ความคิดว่าตนเองฉลาดกว่าคนอื่น (Grandiosity)

“...มั่นใจในตัวเองมากเกินไป คาดหวังให้สิ่งต่างๆ เป็นไปอย่างที่ต้องการ และจะโกรธถ้าไม่ไปเป็นอย่างที่หวัง”

(2) การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Identifying with Antisocial Associates)

“...คุณเชื่อว่า คุณจะเข้ากันได้ดีกับผู้ที่มักก่อปัญหา หรือ ผู้ที่มีวิถีชีวิตที่เสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมาย”

(3) ไม่ใส่ใจผู้อื่น (Disregard for Others)

“...ระแวงระวังแต่ตัวเอง และไม่ได้คิดว่าการกระทำของตนจะมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร”

(4) มีทัศนคติทางลบต่อผู้บังคับใช้กฎหมาย (Hostility toward Criminal Justice Personnel)

“...มองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้พิพากษา เป็นศัตรู”

(5) การไม่แสดงความรู้สึก (Emotionally Disengaged)

“...ไม่แสดงความรู้สึกให้ผู้อื่นเห็น เพราะคุณคิดว่าคนอื่นจะเอาเปรียบคุณ หรือการแสดงความรู้สึกจะทำให้คุณดูอ่อนแอ”

(6) แสวงหาอำนาจและการควบคุม (Power and Control)

“...ต้องการควบคุมคนอื่นและสถานการณ์”

(7) ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่ำเกินไป (Underestimating)

“...ไม่คิดให้รอบคอบถึงผลทางลบที่อาจเกิดขึ้น อันเป็นผลมาจากการตัดสินใจของคุณ และผลทางลบนี้อาจมาจู่โจมในภายหลัง”

(8) ไม่สามารถจัดการปัญหาได้ (Inability to Cope)

“...รู้สึกกดดัน ท้อแท้ และล้มเลิกเมื่อเจอกับสิ่งที่ยาก”

(9) เอาเปรียบคนอื่น (Parasitic/Exploitive)

“...หาวิธีลัดและขอให้อื่นจัดการกับสิ่งต่างๆ ให้คุณ หรือใช้คนอื่นเพื่อประโยชน์ของตนเอง”

(10) ปลอ่ยให้มันเป็นไป (Path of Least Resistance)

“...เชื่อว่าทุกอย่างจะดีขึ้นเองโดยที่ตนเองไม่ต้องทำอะไร”

(11) ไม่เคารพกฎหมาย (Hostility toward Law and Order)

“...มองว่ากฎ ระเบียบเป็นเรื่องโง่ๆ และเชื่อว่ากฎพวกนั้นไม่เกี่ยวกับคุณ”

(12) แสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ (Demand for Excitement)

“...กระหายที่จะทำเรื่องเสี่ยงๆ เพียงเพื่อให้ได้ความตื่นเต้น หรือหวาดเสียว แม้ว่า คุณจะรู้ว่ามันอาจมีผลที่ไม่ดีตามมา”

(13) หาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Justifying)

“...มีความคิดว่า แม้ว่าสิ่งที่ทำนั้นจะผิดกฎหมายหรือเป็นการทำร้ายผู้อื่น แต่คุณจะมีเหตุผลว่าทำไมการทำเช่นนั้นถึงไม่น่าจะเป็นอะไร”

จากข้างต้น เป็นคำแนะนำสำหรับอธิบายรูปแบบความคิดแบบผู้กระทำผิดให้กับผู้รับการบำบัดทราบกฤษฎาอธิบายอย่างจริงจัง แต่ไม่ตัดสิน คุณสามารถประยุกต์ใช้คำอธิบายเหล่านี้เพื่อเน้นบางรูปแบบความคิดที่ตรงกับผู้รับการบำบัดคนนั้น

ภาคผนวก จ

แบบรายงานการตรวจทางจิตวิทยา

รายงานการตรวจทางจิตวิทยา
ผลการจำแนกมิติความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน
สถานพินิจ/ศูนย์ฝึก.....

จว เลขคดี..... ชื่อ-สกุล..... อายุ..... ปี
คดี..... ศาล..... กระทำผิดครั้งที่.....
วันที่รับตัว..... วันที่พบ..... วันที่สรุปรายงาน.....

ผลการประเมินทางจิตวิทยา

๑. ระดับสติปัญญา..... IQ =

๒. ปัญหาด้านสุขภาพจิตที่พบ

.....
.....

ผลการประเมินด้านมิติของความเสี่ยงที่นำไปสู่การกระทำผิด (Risk Domains)

มิติหลัก ๔ ด้าน

☐ มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้าน

สังคม :

☐ มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม :

☐ มีเพื่อนหรือคนรู้จักเป็นผู้กระทำผิด :

☐ มีความคิดแบบผู้กระทำผิด

○ เชื่อว่าตนเองเหนือกว่าคนอื่น :

○ คบเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม :

○ ไม่ใส่ใจผู้อื่น :

○ เป็นศัตรูกับผู้บังคับใช้กฎหมาย :

○ ไม่แสดงความรู้สึก :

○ การมีอำนาจและการควบคุม :

○ ประเมินสถานการณ์ต่ำเกินไป :

○ การไม่ทำอะไร ป่วยให้เป็นไป :

○ ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้ :

○ เอาเปรียบผู้อื่น :

- การไม่เคารพกฎหมาย :
- ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ :
- ยกเหตุผลข้ออ้าง :

มิติรอง ๔ ด้าน

- ☐ การศึกษา/การทำงาน :
- ☐ การใช้สารเสพติด :
- ☐ ครอบครัว :
- ☐ กิจกรรมยามว่าง/นันทนาการ :

ข้อเสนอแนะในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู

๑. ปัญหาสุขภาพจิต :
๒. การลดมิติความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของเด็ก/เยาวชน
 - ☐ มีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม :
 - ☐ มีบุคลิกภาพต่อต้านสังคม :
 - ☐ มีเพื่อนหรือคนรู้จักเป็นผู้กระทำผิด :
 - ☐ มีความคิดแบบผู้กระทำผิด :
 - ☐ การศึกษา/การทำงาน :
 - ☐ การใช้สารเสพติด :
 - ☐ ครอบครัว :
 - ☐ กิจกรรมยามว่าง/นันทนาการ :
๓. อื่นๆ

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบรายงานผลการบำบัดทางจิตวิทยาสำหรับเด็กและเยาวชน

สถานพินิจฯ/ศูนย์ฝึกฯ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ชื่อ - สกุล.....อายุ.....ปี

๒. เป้าหมายของการบำบัด แก้ไข พื้นฟู.....

.....

.....

๓. ลักษณะทั่วไป พฤติกรรมและสถานการณ์ระหว่างบำบัด.....

.....

.....

๔. เทคนิคและการบำบัดทางจิตวิทยา.....

.....

.....

.....

.....

๕. ผลการบำบัดทางจิตวิทยา.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๖. สรุปผลการบำบัด.....

.....

.....

.....

.....

.....

๗. แนวทางการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ครั้งต่อไป.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

นักจิตวิทยา

คณะทำงาน

๑. นางสาววัชริน แม่นยำ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ	สำนักพัฒนาระบบฯ
๒. นางชัตติยา รัตนดิลก	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๓. นางสาวจิราภรณ์ ชมบุญ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๔. นางสาวจารุณี แซ่ตั้ง	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านกรูณา
๕. นายกิตติเดช เกียรติมหาชัย	นักจิตวิทยาชำนาญการ	สำนักพัฒนาระบบฯ
๖. นางสาวฐษดา ภูมิภัสสร	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ
		บ้านอุเบกขาช่วยราชการศูนย์
		ฝึกและอบรมฯ สิรินคร
๗. นางสาวชนิดา วิชัยคำ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	สถานพินิจฯ กรุงเทพมหานคร
๘. นางสาวอัญชิษฐา แสงอรุณ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์แรกรับฯ บ้านเมตตา
๙. นางสาวจินตนา มะสมโพธิ์	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ
		บ้านอุเบกขา
๑๐. นางธัญญารัตน์ คำสกล	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๑
๑๑. นางสาวสุพรรณษา โพธิ์หิรัญ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๑
๑๒. นายพอเพียง ชุมภู	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๒
๑๓. นางสาววาสนา บริสุทธิ	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๒
๑๔. นางสาวอมฤตา สุขสมัย	นักจิตวิทยาชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๓
๑๕. นางสาวมณี ลี้มปะวงศ์	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๕
๑๖. นางสาวรชนี ศรีนวล	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๖
๑๗. นางขวัญญาดา กลมเกลียว	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	สถานพินิจฯ จ.ราชบุรี
๑๘. นางอุมาพร น้อมสิทธิกาญจน์	นักจิตวิทยาชำนาญการ	สถานพินิจฯ จ.อุบลราชธานี
๑๙. นายประจวบ จงหมื่นไวย	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	สถานพินิจฯ จ.แม่ฮ่องสอน
๒๐. นางสาวสมนึก อ้วนศรี	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ
		เยาวชนพระนครศรีอยุธยา
๒๑. นางสาวพรทิพย์ ดาโรจน์	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้านบึง
๒๒. นางสุตาดวง ราชพันธ์	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	ศูนย์ฝึกและอบรมฯ เขต ๕
๒๓. นางสาวพิจิตรพรรณ พิรคำไล้	นักจิตวิทยา	สถาบันวิจัยและพัฒนา
๒๔. นางสาวไตรพร ชิวโศภิชฐ	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ	สำนักพัฒนาระบบฯ
๒๕. นางสาวพรรณวรท เทียนชะตา	นักจัดการงานทั่วไป	สำนักพัฒนาระบบฯ
๒๖. นางสาวมนัสนันท์ เอี่ยมมัจฉา	นักจัดการงานทั่วไป	สำนักพัฒนาระบบฯ

Forensic Cognitive Behavioral Therapy